

HLUBOCKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 3 – BŘEZEN – CENA 15 Kč

**DOBROČINNÁ
VELIKONOČNÍ SBÍRKA**

VELIKONOCE NA HLUBOKÉ 2022

**DOBROČINNÝ PROJEKT
SOUČÁST ŘETĚZU NADĚJE**

www.VELIKONOCENAHluboke.cz

VELIKONOCE NA HLUBOKÉ

Projekt s názvem Velikonoce na Hluboké se stal díky svému charakteru rodinné a zároveň charitativní akce jednou z nejvyhledávanějších společenských aktivit brzkého jara v České republice. Každým rokem tuto několikátýdenní akci navštíví více než 20 000 osob.

Symbolem Velikonoc na Hluboké jsou obří, bezmála 700 kilogramů vážící, kraslice pomalované akademickými malíři, ale i například dětmi z místní základní školy. Umělecky ztvárněné kraslice tvoří vždy od Velikonoční neděle volně přístupnou galerii v zámeckém parku, městě a jeho okolí.

ŘETĚZ NADĚJE

Velikonoce na Hluboké jsou základním článkem rozsáhlejšího charitativního projektu ŘETĚZ NADĚJE, jenž se snaží získat finanční prostředky na podporu znevýhodněných nebo hendikepovaných.

Projekt propojuje různé drobné charitativní aktivity v silný řetěz, který dává hendikepovaným novou naději.

Od roku 2015 Řetěz naděje celkem věnoval hendikepovaným částku

1 513 473,-

Více informací na www.hope4you.cz

Podpořili jsme

2015
Jaroslav Blažek
Horské kolo

2016
Jitka Fikotová
Skútr

2017
Ondra a Toník
Kapnometr

2018
Říhovi
Společný zážitek

2019
Daniel Vojtek
Invalidní vozík

2019
Jakub Šebík
Brain port

2020
Animal Rescue
Nové kotce

2021
Adélka
Rehabilitace

Uklidme Česko

**Uklidme
Naší Hlubokou**

9. dubna 2022

Sejdeme se ve 13 hodin
na parkovišti u Rybářství
Hluboká nad Vltavou
nezapomeňte na pracovní rukavice

Kontakt:
Kofroň 775 987 238
A. Raus 731 629 825

www.UklidmeCesko.cz

Partneři akce

Mateřské centrum Hluboká nad Vltavou
Vás srdečně zve na

BURZA
JARO - LÉTO 2022

9.3. středa 18:00-20:00 a **10.3. čtvrtek 10:00-16:00**

Jde o burzu dětského a těhotenského oblečení, hraček a sportovních potřeb.

V ZASEDACÍ MÍSTNOSTI MĚSTSKÉHO ÚŘADU V HLUBOKÉ NAD VLTAVOU (NAPROTI KOSTELU)

Zájemci o prodej si požádají o přidělení pořadového čísla emailem na mclubokanadvltavou@seznam.cz
Připraví si seznam věcí (formulář Vám bude zaslán na email) a věci označí dle instrukcí.
Příjem věcí proběhne ve středu (9.3.2022) od 16:00 - 18:00 hodin.
Výdej neprodaných věcí proběhne ve čtvrtek (10.3.2022) od 16:00 - 18:00 hodin.

- MC si účtuje 20% z ceny prodaných věcí od nečlenů a 10% od členů.
- Počet věcí je omezen max. 50ks.
- MC si vyhrazuje právo odmítnout věci v případě neprodejnosti

Více informací na našem webu www.mc-clubokanadvltavou.estranky.cz nebo na facebooku www.facebook.com/mclubokanadvltavou.

4 Policie opět na Hluboké

5 Hasiči zasahovali ve výškách

6 Přijďte na kabaret

7 Po stopách starých plavců

8 Pomůžeme Edvínkovi?

14 Pohnuté osudy dneška i minulosti

18 Cestovatel Jakub Raus

22 Atlet Filip Toul

24 Autobus pana Beneše

Neumím napsat další z mých naivně pozitivních úvodníků. V těchto dnech vlastně neumím uspořádat myšlenky ani v hlavě, tím méně na papíře.

Přihlížíme, to je to pravé bezradné slovo... Sledujeme seriál o válce, kterou máme na dosah. (Nebo vnímáme, že tato válka má na dosah nás?) Evropští politici chvíli váhali, ale konečně začínají sjednoceně konat... Nesmíme čekat, až to Ukrajina vyřeší za nás všechny.

Češi, Slováci, Poláci, konali jako první: nabízejí ubytování zoufalým ženám a dětem prchajícím před válkou, darují peníze na účty organizací, které mají s pomocí zkušenost, konají materiální sbírky.

Náš současný a předešlý prezident předvedli své oslnivé státnické zkušenosti. Obdiv si nezaslouží. Jeden prý překvapený a zmýlený (Zeman), nečekal, nevěřil... Trochu trapná vizitka hlavy státu. Druhý (Klaus) stále ještě není přesvědčen, že vraždění za humny naší evropské zahrádky má na svědomí šilenec, vrah. Považuje ho spíš za frustrovaného otloukánka Západu.

Co je pozitivní? Konečně my Češi přestáváme vidět Ukrajince jako uklízečky, zedníky a obyvatele ubytoven, kterým krátíme výplaty a předražujeme nájem. Tedy jako podřadnou sortu lidí, nad kterými ohrnujeme nos. Začínáme na ně mluvit, a co víc, cítíme soucit a sounáležitost. Ukrajinci, spíše tedy ti mladší generace, už u nás pracují také v odborných profesích, jako lékaři, zdravotní personál, lékárníci, zubaři, na kterých začalo být závislé české i slovenské zdravotnictví, kterému chybí personál. Konečně vnímáme, že nejsme oni a my, ale pouze my, Evropané.

Ukrajinské mámy, babičky prožívají velké zoufalství. Ukrajinští muži se chovají jako hrdinové.

Stejně tak zoufalé jsou ale i mámy ruské. Stejně tak zoufalí jsou asi ruští vojáci, nucený k válce a zabíjení. „Pravdomluvný“ Putin je přece poslal na cvičení a vysmíval se teoriím západu, že válka začne ve středu. Měl pravdu. Začal ji až ve čtvrtek.

Moc, moc si přeju, aby byl příští úvodník zase naivně pozitivní.

Prosím, doufejme v dobré zítřky a něco pro to dělejme.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Městský úřad blahopřeje občanům, kteří v měsíci březnu oslaví významná výročí.

Do dalších let přejeme hodně zdraví a osobní pohody.

Marie Sobolíková	96	Hluboká
Marie Vorlová	93	Hluboká
Rudolf Štěpánek	93	Hluboká
Josef Musil	91	Jeznice
Marie Dvořáková	91	Hroznějovice
Otilie Lexová	90	Poněšice
Zdeňka Rysová	85	Hluboká
Jaroslav Ledajaks	80	Poněšice
Jan Zemlička	75	Hluboká
Karel Vlček	75	Hluboká
Jan Procházka	75	Hluboká
Eva Páková	75	Hluboká
Jana Marková	75	Hluboká
Marie Lubinská	75	Hluboká
Růžena Hnetilová	75	Hluboká

Narodili se

Adam Antoš	Hluboká
Adéla Šimová	Kostelec
Malia Štátná	Hluboká
Klára Zouharová	Hluboká
Veronika Pexová	Hluboká
Michal Mikšovský	Hroznějovice
Samuel Šimek	Hluboká

Opustili nás

Zdeňka Labová	Hluboká
Antonín Jirásek	Hluboká
Marie Hotová	Bavorovice
Marie Šimová	Jeznice
Karel Hubert Jandera	Hluboká

HLUBOCKÝ ZPRAVODAJ

Číslo 3 – březen 2022 Ročník 53.

Vychází měsíčně.

Vydává: Městský úřad Hluboká nad Vltavou, Masarykova ulice 36, 373 41 Hluboká nad Vltavou.

Kulturní nabídka (Panorama) 774 457 269 přes den.

Redaktorka: Alena Mitter

píše články neoznačené podpisem.

Tel.: 775 622 006.

E-mail: alenoviny@volny.cz.

Redakční kruh: Ing. Eva Smrčková, Marie Krejcarová, Jan Piskač

Grafické zpracování: Adam Růžička

Foto: Mgr. Lucie Jozová, Adam Růžička, Tobiáš Brodec

Redakční uzávěrka dvacátého v měsíci, ale vítáme příspěvky dříve! Za obsahovou správnost příspěvků ručí autoři. Náklad 600 výtisků.

Tiskne: Tiskárna PROTISK, s. r. o. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., ředitelstvím odštěpného závodu Jižní Čechy v Č. Budějovicích, j.zn. p – 5696/96 ze dne 4. listopadu 1996, ev. číslo: MK ČR e. 109 10.

Nevyžádané rukopisy a fotografie nevracíme. Anonymy neuveřejňujeme. Děkujeme za vaše informace, upozornění či zprávy, které nám poskytnete.

Předplatné časopisu – 220 Kč / rok (11 čísel)

Motto: „Lidstvo musí války ukončit, jinak války ukončí lidstvo.“

John F. Kennedy americký politik, 35. prezident Spojených států

POMOC KOLOČAVĚ

Nikdo z nás si nedovedl představit, že Vladimír Putin zahájí válku s celou Ukrajinou. Hluboká nad Vltavou má na Ukrajině partnerské město Koločavu, se kterým dlouhodobě udržuje přátelské vztahy. Včera i dnes jsem mluvil s představiteli Koločavy a jménem Hluboké jsem jim nabídl veškerou pomoc. V případě potřeby rovněž ubytování pro uprchlíky, zejména ženy a děti. Hluboká nad Vlt. je malé městečko a nedokáže zachránit svět, ale našemu partnerskému městu dokážeme pomoci.

starosta města Tomáš Jirsa

Ukrajinská Koločava uzavřela přátelství s Hlubokou v Jižních Čechách. Starosta a senátor Tomáš Jirsa

organizuje pomoc – převoz 55 žen a dětí z Koločavy. Má pro ně zajištěno ubytování, školu a školku i se stravováním, a rychlou pomoc – tisíc korun na osobu. Snad se vše podaří, ale není to jisté.

Píše na svém facebookovém účtu paní senátorka Miroslava Němcová. Snad se vše podaří, a nejen u nás na Hluboké, ať všichni slušní lidé pomáhají, jak mohou.

Vážení spoluobčané,

v neděli, 27. února odpoledne, přijede z našeho partnerského města z Ukrajiny 55 žen a dětí do bezpečí před válkou do Hluboké nad Vltavou. Po příjezdu budou všichni otestováni na covid19. Připravujeme pro ně ubytování v místních hotelech. Kdyby někdo chtěl, měl zájem a možnost ubytovat některou matku s dětmi v soukromí, dejte prosím vědět na mail piskac@hluboka.cz. Režijní náklady hraří město.

Děkujeme, Ing. Tomáš Jirsa, starosta

POLICEJNÍ SLUŽEBNA ZNOVU OTEVŘENA

Zleva: nadporučík Bc. Horejš a poručík Bc. Bajcura

Policisté Obvodního oddělení Hluboká nad Vltavou se po pěti měsících vrátili na své „domovské“ oddělení do své hlavní budovy v Hluboké nad Vltavou, Masarykova 49, proti zdravotnímu středisku.

Od září 2021 do konce ledna 2022 v prostorách budovy probíhala kompletní rekonstrukce, v případě potřeby vyřízení náležitostí související s agendou obvodního oddělení bylo nutné, aby hlubočtí občané jezdili do policejní stanice v Ševětíně. Dnes už je opět možné vyřizovat vše na Hluboké.

Por. Bc. Milan Bajcura, tiskový mluvčí z Oddělení tisku a prevence, poděkoval za pochopení občanům, a zdůraznil, že obvodní oddělení je opět připraveno sloužit denně 24 hodin, včetně sobot a nedělí.

Obvodní oddělení Hluboká nad Vltavou
telefon na služebnu: 974 226 730
e-mail: oo.hlubokanadvltavou@pcr.cz
vedoucí: npor. Bc. Pavel Dvořák
úřední hodiny: nepřetržitý provoz

por. Bc. Bajcura i zástupce vedoucího místního oddělení nadporučík Bc. Miroslav Horejš nás provedli rekonstruovanými prostory. Mohou být spokojení, výsledná podoba pracoviště je vyladěna do elegantní šedivé v kombinaci s modrou a bílou. Opravy byly rozsáhlé. Základem bylo nahrazení starých litinových odpadů a odvlhčení, protože zatékalo do sklepních prostor. Kompletně byla vyměněna dlažba, v prvním patře podhledy, nová elektroinstalace. Nové vnitřní omítky, nátěry, následovalo nové vybavení kanceláří. Toalety a sociální zařízení je už konečně na úrovni 21. století a zaměstnancům bude sloužit nová kuchyňka. Dále byl upraven venkovní vstup, včetně zvětví. Došlo i na zabezpečení instalací

kamerového systému vnějšku a vnitřních prostor budovy. Náklady na rekonstrukci byly hrazeny prostřednictvím grantu Norských fondů.

Milan Bajcura, hlubočtý rodák, zavzpomínal na dobu, kdy na místním oddělení sloužil. Pamatuje první rekonstrukci v roce 2004. A také pamatuje, že v začátcích po revoluci obdrželo místní oddělení od města Hluboká darem počítač, jeden z prvních verzí tehdy převratné technické novinky vedle původních psacích strojů.

Na hlubočtém obvodním oddělení je kmenově zařazeno jedenatřicet příslušníků policie, ale je to složitější, stav je kolísavý. Zaměstnanci jsou tady sice tabulkově vedeni, ale někteří si doplňují vzdělání na škole či kurzech, někteří mohou být povoláni třeba do Prahy na výpomoc Policii středočeského kraje, případně na oddělení hlídkové služby. Ženy jsou ve stavu aktuálně dvě, třetí je na základní odborné přípravě k výkonu služby. V zásadě by na každém útvaru měla být ve stavu žena policistka při nutnosti provádění osobní nebo bezpečnostní prohlídky z důvodu „žena vůči ženě“.

Reálně se tedy střídá kolem 24 – 25 policistů, plus mínus s covidovými karanténami, či izolací z důvodu nemoci, doteď bohužel všudypřítomné aktuální téma. Plánovaný stav je zkrátka jedna věc, realita bývá jiná. Pravda je, že hlubočtý obvod je největší v českobudějovickém okrese. Má více jak 43 kilometry čtvereční, sahá až směrem k Týnu nad Vltavou, Netolicím, Veselí nad Lužnicí a bavorovickému mostu.

Vybavení policie se trvale zlepšuje, takže období „Devadesátek“ a služebních favoritů je daleko za námi. Hluboká police má k dispozici nový vůz Škodu Kodiaq, další jsou dva roky staré Škody Octavie. Policejní obvod má sice rovinatý terén, ale je tady hodně chatových oblastí, kam je nutné v případě vyloupení chaty odvézt techniku. Místní policisté zajišťují daktyloskopické, technické stopy, pořizují fotodokumentaci.

Dozorčí služba je trvale k dispozici v kanceláři na oddělení, odkud po oznámení vysílá hlídku na místo události.

V době covidové zřejmě určitý útlum v páchání trestné činnosti nastal, za úbytek vyšetřované trestné činnosti může i novela trestního zákoníku Sbírky zákonů, účinná od 1. října 2020. Ta mimo jiné zvýšila hranice škody způsobené nenásilným trestným činem, a to ve všech případech na dvojnásobek, tedy na 10 000 Kč. Pod tuto hranici jsou majetkové delikty toliko přestupkem, kterými se zabývají obce s rozšířenou působností.

Mezi obvyklé trestné činy na Hlubocku patří vloupání do chat, dopravní přestupky, násilná trestná činnost, krádeže kol, zahradní techniky, elektroniky.

Varování policistů ale nabádá k opatrnosti. Stoupá počet případů tzv. kyberkriminality. Různé podvodné praktiky v rámci hospodářské kriminality, úspěšné mnohdy bohužel z důvodu důvěřivosti hlavně u starších lidí. Obrat důvěřivé penzisty o úspory zvládne schopný manipulátor po telefonu. Pokud donutí lidi vložit hotovost do bankomatů na kryptoměny, je těžko dohledat pachatele.

Nikomu nedávat vzdálené přístupy k počítačům, přístupová hesla, PIN kódy! Prověřovat podezřelé praktiky při různých investicích na burze a s dalšími komoditami, snažit se být rádcem prarodičům a dalším nezkušeným blízkým pomáhat s nástrahami dnešní přetechizované doby.

Foto: Adam Růžicka

Kde sídlí Policie na Hluboké?

Objekt bývalých okresních sýpek na dnešní Masarykově ulici byl postavený roku 1836 k účelu úschovy obilí pro případ neúrody. V průběhu roku 1955, kdy se v něm stále ještě skladovalo obilí, provedly Pozemní stavby jejich celkovou rekonstrukci, přičemž došlo nejen k opravě fasády, nýbrž také k výměně dřevěných stropů za železobetonové, výměně střešní krytiny a zavedení elektroinstalace. Od 1. ledna 1952 zde bylo otevřeno zdravotní středisko, které fungovalo až do roku 1981, kdy byla dokončena stavba nového zdravotního střediska s lékárnou na hlavní třídě. V někdejších sýpkách jsou dnes byty a sídlí zde obvodní oddělení Police České republiky.

HASIČI NA STŘEŠE KOSTELA

Foto: otec Tomas van Zavrel

Vichřicí poničenou střechu kostela urychleně opravili se svou technikou hasiči záchranného sboru Jihočeského kraje. Padající tašky byly ohrožením pro kolemjdoucí, takže tato život a zdraví ohrožující situace musela být promptně vyřešena. Velitel zásahu, profesionální hasič a také člen našich hlubockých dobrovolných hasičů, pan Slepíčka, velel celé skupině. Kolemjdoucí občané tak s trochou mrazení v zádech mohli sledovat odvážný pracovní výkon vysoko na střeše kostela sv. Jana Nepomuckého.

Hasiči, jako odvážní chlapi, nemají strach ani z ohně, ani z výšek.

Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje vyjížděl v únoru během větrné kalamity a odklízěl následky silného větru. Naprostá většina práce zasahujících jednotek bylo odklizení popadaných stromů. Ve čtyřech případech byly sundávány nebo zajišťovány uvolněné reklamy a billboardy.

Počet zásahů, při kterých jednotky profesionálních a dobrovolných hasičů likvidovali v Jihočeském kraji následky silného větru, překročil čtyři stovky. Z celkového počtu výjezdů byly necelé tři desítky zásahů, kdy hasiči zajišťovali uvolněné části střech či plechy na střechách domů na různých místech kraje. Počty zásahů byly v kraji rozloženy téměř shodně. Více než 50 událostí měli ve svých statistikách hasiči na Tábořsku, Strakonicku, Písecku a Jindřichohradecku. Nejméně zasaženo bylo Českokrumlovsko.

Nejvíce zasaženo bylo Jindřichohradecko, další v pořadí Tábořsko, Strakonicko, Písecko a Českobudějovicko.

zdroj: web HZS Jč kraje, otec Tomas van Zavrel

POTRAVINOVÁ SBÍRKA JIHOČESKÉHO KRAJE

Dovolujeme si Vás touto cestou informovat o možnosti využití čerpání potravinové a materiální pomoci prostřednictvím Potravinové banky Jihočeského kraje, více na adrese: <https://www.pbjk.cz/o-nas> (dále jen „Pbjk“) pro občany Vaší obce, kteří jsou v těžké sociální situaci. Nejčastěji se jedná o seniory, matky samoživitelky, osoby s duševním či tělesným postižením či osoby bez přístřeší. Může se jednat i o občany, kterým jste soudem ustanoveni jako veřejní opatrovníci.

Pbjk každý den sváží neprodané potraviny z obchodů do svého skladu, umístěného v Českých Budějovicích, kde je pracovníci kontrolují a připravují pro odběratelské organizace. Potraviny jsou zaváženy odběratelským organizacím v rámci celého Jihočeského kraje a prostřednictvím těchto institucí se dostávají lidem v nouzi.

Vzhledem k tomu, že Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Jihočeského kraje s výše uvedenou potravinovou bankou úzce spolupracuje, rozhodli jsme se Vás v rámci spolupráce oslovit pro možnost využití potravinové

a materiální pomoci pro potřebné občany Vaší obce. Víme, že někteří z Vás již této možnosti pro své občany využívají a pomáhají svým občanům v tíživé sociální situaci překlenout těžké životní období.

Obracejme se v této záležitosti proto na Vás, jakožto zastupitele občanů, kterým je situace v obci velice dobře známa a je možné, že víte o některých občanech Vaší obce, kterým by potravinová či materiální pomoc usnadnila jejich situaci. Pokud uznáte využití této pomoci ve Vaší obci občanům, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím potravinové banky, za přínosnou, můžete nás telefonicky kontaktovat na číslech: 386 720 623, 386 720 625, mobil: 724 267 624, kde Vám předáme případně další potřebné informace ohledně Pbjk.

S pozdravem a přáním pěkného dne, Bc. Lenka Kopsová, Oddělení sociálních služeb, Odbor sociálních věcí, Krajský úřad Jihočeského kraje, kopsova@kraj-jihocesky.cz; tel.: 386 720 623

SÁZÍME BUDOUCNOST! MÁTE VE SVÉM OKOLÍ STROMOVÉHO VELIKÁNA? PŘIHLASTE HO DO ANKETY STROM ROKU 2022!

I letos můžete rozhodnout o tom, které stromy budou bojovat o titul Strom roku v populární anketě. Pokud máte ve svém okolí strom, který si zaslouží pozornost, či potřebuje péči, podělte se s námi o jeho příběh a nominujte ho do 22. dubna do letošního ročníku na www.stromroku.cz. Navrhnout svého favorita může kdokoli. Pamatujte jen, že silný příběh sám vítězství nezajistí. Proto hledáme stromy obklopené také silnou komunitou, jejíž podpora a odhodlání jim k vítězství pomůže.

Vysadili jste strom? Přidejte ho do mapy Sázíme budoucnost!

Sázíme budoucnost je iniciativa Nadace Partnerství, která chce

výsadbou 10 milionů stromů zlepšit zdraví české krajiny a odolnost měst. Zapojit se může kdokoli, kdo od roku 2019 vysadil strom mimo les a registruje ho do interaktivní mapy na www.sazimebudoucnost.cz/registrace-vysadby.

Mapa poskytuje unikátní přehled o druzích a počtech vysazených stromů, lokalitách i subjektech, které jsou do sázení v České republice zapojeny. Počítá se opravdu každý strom, tedy i takový, který jste vysadili třeba u vás na zahradě.

<https://www.nadacepartnerstvi.cz/Co-delame/Projekty/Sazime-budoucnost>

STAROPRAŽSKÝ VEČER NA HLUBOKÉ ANEB KABARET...

Děj se odehrává v časech první republiky, místem konání bude útulná hospůdka, kde se pivo pije, a za libého zvuku harmoniky se zpívají známé písničky nejen pana Hašlera. Zkrátka, přeneseme se do Prahy první třetiny dvacátého století, do Prahy plné červených knihoven, smyslně nesmyslných inzerátů, korupcí a vražd, do Prahy plné anekdot a hrůzostrašných příběhů.

**TO VŠE SE ODEHRAJE V RESTAURACI HOTELU ZÁVIŠ
Z FALKNŠTEJNA A ZAČÍNÁME „NA JOSEFA“, TO
ZNAMENÁ 19. BŘEZNA V 19 HODIN.**

**Vstupenky na tuto akci bude možné zakoupit v recepci hotelu Záviš
z Falkenštejna od 1. března 2022.**

Veškeré další informace budou zveřejněny na stránkách našeho souboru: www.krizzaci.cz a na plakátech vylepených na obvyklých plakátovacích plochách.

Těšíme se, že si s Vámi společně zazpíváme
a prožijeme nejen příjemný večer.

Vaši Křížzáci

BŘEZEN MĚSÍC KNIHY

Doporučujeme:

„PŘIPRAVEN SLOUŽIT“, ROZHOVOR S KARLEM SCHWARZENBERGEM

Otevřený, zábavný i dojemný rozhovor novinářky Renaty Kalenské s Karlem Schwarzenbergem, s předmluvou slovenské prezidentky Zuzany Čaputové.

Za protektorátu je vystěhovali z jejich pražského paláce, dva roky po válce, ještě před únorem 1948, jim parlament zvláštním zákonem vyvlastnil majetek, před komunisty museli utéct, aby je nezavřeli, desítky let se do své vlasti nesměli vrátit... Přesto na ni Karel VII., kníže ze Schwarzenbergu, vévoda krumlovský, hrabě ze Sulzu a lankrabě klettgavský nezanevřel. Sloužil jí v emigraci a pak i po svém návratu na sklonku roku 1989. Se stejnou noblesou, pokorou i vtipem, s nimiž vypráví novinářka Renatě Kalenské svůj životní příběh. V něm se odráží nejen složitost vztahů mezi českou společností a šlechtou od zrodu první československé republiky, ale z určitého úhlu pohledu i historický vývoj této země v uplynulých osmdesáti letech. Svědectví o době a člověku, který zná svět a umí v něm důstojně žít.

„REPUBLIKA“, JIŘÍ PADEVĚT

Momenty, na kterých nezáleží. Dokud jim nezvratnost nedá význam.

Naše dvacáté století bylo plné bojů, proher, vítězství, ale především paradoxů, často se krčících ve stínu velkých dějinných událostí. Kniha

Republika, jejímž prostřednictvím nás Jiří Paděvět zavádí do období mezi lety 1918—1990, se pokouší přiblížit naši moderní historii na ploše sedmdesáti tří povídek. Vyprávějí o chvílích, které jsou z pohledu „velkých“ dějin nepodstatné, až banální, ale z pohledu těch, kdo je prožívali, byly naopak naprosto zásadní. Často změnily životy aktérů nečekaným a dramatickým způsobem. A to jak směrem k zoufalství, tak i k naději, která trvá.

„BÍLÁ VODA“, KATEŘINA TUČKOVÁ

Dlouho očekávaný přelomový román o ženách, víře a zlu – vyjde v dubnu.

Takto poeticky se jmenuje pustá vesnice skrytá ve stínu pohraničních hor, kam kdysi přicházely zástupy poutníků vyprosit si pomoc u zázračné sošky Panny Marie. Právě sem o několik století později přijíždí Lena Lagnerová, aby se tu skryla před svou minulostí, která ji přivedla na pokraj sebevraždy. Namísto kláštera s početnou řeholní komunitou tu však najde pouze několik řádových sester, vedených svéráznou řeholnicí Evaristou. Ta přišla do Bílé Vody o poslední zářijové noci roku 1950, kdy komunistický režim zosobněný démonickým páterem Plojharem odvedl v rámci Akce Ř všechny řádové sestry do sběrných klášterů.

Mladička Evarista tehdy dostala na výběr: vrátit se do civilního života, nebo s ostatními sdílet jejich příští osud. Nezaváhala ani na okamžik. Stejně jako všechny řeholnice byla nasazena na nucené práce a vystavena ponižování v komunistickém kriminálu i mučení, aby se vzdala víry v Boha. Marně. Lena však zjistí, že tím Evaristin dramatický příběh pouze začíná, a brzy pochopí, že démoni obcházející minulost bělovodských řeholnic nezmizeli, a navíc jsou součástí i jejího vlastního osudu.

Psala jsem ten román s přestávkami deset let. Mezitím jsem četla materiály, které jsem objevila v archivech, mluvila s pamětníky, pobývala v klášteře a také prošla složitým duchovním hledáním, které mi pomohlo přiblížit se mým postavám i zevnitř. Myslím, že je to má nejprožitější kniha.

Kateřina Tučková o románu Bílá Voda

POMLÁZKY V KNIHKUPECTVÍ

Pletené pomlázky již tradičně uplete rodina Lískovcových ve prospěch velikonoční dobročinné akce. Tentokrát pro chlapečka Edvina. Budou se opět prodávat v Knize Olgy Trčkové v předvelikonočním týdnu od 10. dubna.

Přijďte si vybrat a nepamenejte je na Velikonocce použít!

Protože slovo pomlázka vzniklo pravděpodobně od slova pomladit a šlehání dívek má způsobit předání svěžesti a pružnosti, síly a zdraví mladého jarního proutku dívkám a ženám. Související význam má i odkaz na slovo „mlází“: houští z čerstvě zelených, tedy mladých, výhonů rostlin.

VESLAŘSKÁ PLAVBA Z ČESKÝCH BUDĚJOVIC DO HAMBURKU – PÁTEK 1. DUBNA 2022

V předvečer slavnostního vyplutí z Purkarce bude

DNE 31. 3. 2022 V 17:00 HODIN V KOSTELE SV. JIŘÍ V PURKARCI POŘÁDÁN KONCERT HUDEBNÍ SKUPINY BÁRKA

(Ivana Pokorná, Národní Divadlo Praha a Pavel Barnáš, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, spojení keltské harfy a violoncella).
Koncert připomene tradici bohoslužeb k patronu plavců sv. Janu Nepomuckému, konaných před každou plaveckou sezónou a 120. výročí založení Spolku Vltavan v Purkarci. Koncertu se zúčastní bratři a sestry Spolku Vltavan v Purkarci v spolkových krojích, kteří při koncertu vystaví zápis o založení Spolku Vltavan v Purkarci z 1. 4. 1902 a původní historický Spolkový prapor z r. 1904, jehož kmotrou byla Ida za Schwarzenbergu.

Foto: archiv Radek Štoviček

Sportovec, reprezentant ve veslování, majitel voroplavecké společnosti, Radek Štoviček, absolvuje veslařskou plavbu z Českých Budějovic do Hamburku! Pro svoji třítydenní plavbu o délce 980 km si vybral veslici Liteboat, konkrétně mořský skif LiteRACE 1X. Spolu s Radkem se všichni příznivci vody těší, že veslaři a voroplavci zahájí sezónu aktivně a třeba právě i vítaným doprovodem Radka na některé z etap! On sám říká, že se na plavbu těší, a chce si ji užít. „Pojedu to jako plavec na voru, tři týdny a pro dobrý pocit.“

Každý rok připomíná skupina veslařů a plavců voroplavecké společnosti „VOROPLAVBA Radek Štoviček“ poutní plavbou řemeslo s dlouholetou tradicí – VOROPLAVBU, kterou se plavilo dřevo, sůl, kamení a ryby z jihu Čech do Prahy, nebo až do Německa.

Letošní plavba je nejen poctou patronovi „lidí od vody“ sv. Janu Nepomuckému, ale i poctou všem plavcům, kteří se na vorech plavili až do Hamburku.

Téměř 1000 km dlouhá plavba Radka Štovička bude i vzpomínkou na plavce, pana Václava Husu a celou jeho rodinu z jihočeské Hladné, která právě vory až do Hamburku historicky plavila. Trasa letošní plavby začíná prologem z Českých Budějovic do vorařské vesničky Purkarec, kde 1. 4. 2022, v den 120. výročí založení Spolku Vltavan v Purkarci, v dopoledních hodinách slavnostně začne.

Konec plavby je naplánován na 21. 4. 2022 v Hamburku. Stejně jako staří plavci na vorech bude Radek veslovat 3 týdny.

Týden plavby je plánován na území České republiky na Vltavě a po Labi. 8. 4. Radek v Hřensku překročí hranice mezi Českem a Německem a dva týdny se popluje do přístavního města Hamburk, kde svoje plavby na vorech končili i vltavští plavci.

Celou trasu plavby Po stopách vltavských plavců 2022 provesluje šéf „vrátný“ společnosti VOROPLAVBA Radek Štoviček, kterého budou etapově doprovázet a podporovat jeho kolegové a kamarádi z veslování, kdy budeme moc rádi, pokud se, nejen na veslici Liteboat, k některé z etap také přidáte!

Společnost „VOROPLAVBA Radek Štoviček“ navazuje na tisíciletou

voroplaveckou tradici a historii. Ve městě Český Krumlov „plouje“ (starý výraz pro plutí plaveb) vyhlídkové plavby srdcem tohoto nádherného jihočeského města. Na vorech, ikonických plavidlech, prezentuje nezaměnitelnou atmosféru Českého Krumlova.

Ve společnosti jsou zkušení voroplavci, kteří jsou významnými osobnostmi voroplavby a vodáckého sportu. Nejstarším plavcem byl poslední pamětník voroplavby u nás pan Václav Husa, jehož příběhy z plavení vorových pramenů se dozvíte z komentářů plavců při krumlovských vyhlídkových plavbách. Služebně nejstaršími a stále aktivními plavci v ČR jsou Václav Chalupa a Radek Štoviček – bývalí výborní sportovci, reprezentanti ve veslování.

Václav je nejslavnějším veslařem světa, držitelem 14 medailí z OH a MS. Radek, který se plaví už 18. rok, je držitelem Řádu sv. Jana Nepomuckého za zásluhy o udržování tradice vorařství a šífařství v ČR a Evropě. Oba jsou čestnými členy Spolků Vltavan Purkarec a Davle a společně zahájí plavbu prologem 31. 3. 2022 z Českých Budějovic do Purkarce

Těšíme se na viděnou na Purkarci!

Den	Datum	Start	Cíl		km	jezy	
1	31.03.2022	České Budějovice	Purkarec	Vltava	22,4	2	
2	01.04.2022	Purkarec	Zvíkov		47,9	3	
3	02.04.2022	Zvíkov	Kamýk nad Vltavou	6 dní	35,5	2	
4	03.04.2022	Kamýk nad Vltavou	Třebeň		41,9	1	
5	04.04.2022	Třebeň	Praha		38,9	3	
6	05.04.2022	Praha	Praha		5	(1)	
7	06.04.2022	Praha	Mělník		53,1	6 (5)	
8	07.04.2022	Mělník	Lovosice	Labe	50	5	
9	08.04.2022	Lovosice	Hřensko	2 dny	58,3	1	
10	09.04.2022	Hřensko	Dresden	Labe - Německo	58,3		
11	10.04.2022	Dresden	Riesa		51,5		
12	11.04.2022	Riesa	Torgau	13 dní	45,3		
13	12.04.2022	Torgau	Wittenberg		57,9		
14	13.04.2022	Wittenberg	Aken		63		
15	14.04.2022	Aken	Magdeburg		46,9		
16	15.04.2022	Magdeburg	Trajekt Ferchland - Grieben		52,1		
17	16.04.2022	Trajekt Ferchland - Grieben	Hansestadt Werben		55,4	1	
18	17.04.2022	Hansestadt Werben	Schnackenburg		44,2		
19	18.04.2022	Schnackenburg	Kemp "Elbufer", Klein Kühren		60,2		
20	19.04.2022	Kemp "Elbufer", Klein Kühren	Geesthacht		47,5	1	
21	20.04.2022	Geesthacht	Hamburg		26,7	1	
21	21.04.2022	Hamburg	Hamburg - český přístav		15		
22	22.04.2022						
23	23.04.2022						
24	24.04.2022						
Suma					22 dní	977	25

MÝDLO Z LÁSKY ANEB MÝDLOVAR A DĚTI S POHÁDKOVÝMI JMÉNY

První procházka na Hluboké. Foto: archiv rodiny

Někdy nás potkávají šťastné náhody. Někdy bohužel nešťastné. Malý Edvin se už v mamčině bříšku potkal s virem, který mu změnil budoucnost. Naštěstí se narodil do rodiny, která ho miluje a která mu darovala tři zdravé sourozence. Jednou mu budou v životě oporou.

Aby mohli zůstat doma společně, uživili se a přitom zvládali aktivity ke zlepšení stavu dnes pětiletého chlapce, začali rodiče Kateřina a Morten Almqvist vyrábět mýdla. „Mýdlovar“ funguje – zákazníci si výjimečná mýdla oblíbili a nakupují.

Chlapec přijal loni v září Arpida v Českých Budějovicích. Získal tak denní odbornou rehabilitační péči a šanci na zlepšování svého stavu. Rodiče neváhali a z Moravských Budějovic se přestěhovali na Hlubokou. Jakoby symbolicky se zabydli přímo v bytě železniční zastávky Hluboká Záměstí. Přehodili výhybku na novou životní kolej.

Sedmiletá Julinka chodí do hlubocké školy, dvouletá dvojčátka Arvid a Laila už občas navštíví školku. K rodině patří i labradoodle Cassei. Měla sloužit jako asistenční pes, ale ukázalo se, že je na to příliš sobecká. Zato kočka opečovává všechny, kdo potřebují tlakovou masáž.

Letošní dobročinná akce spojená s Velikonocemi na Hluboké pomůže chlapčovi Edvinovi ke zlepšení zdravotního stavu.

Kateřino, příjmení vaší rodiny zní Almqvist. Odkud manžel pochází? Mluví velice dobře česky.

Manžel je původem Švéd. Poprvé přijel do Čech na koncertní turné se svým bratrem, který je ve Švédsku úspěšný zpěvák. Bylo mu 19 let a v Českém Krumlově se mu tak líbilo, že zůstal. Pak se přesunul na jižní Moravu, kde vyráběl kytary... Já jsem vyrůstala v Táboře a Veselí nad Lužnicí, máme v jižních Čechách rodinné kořeny. Na Hluboké bydlí 100 metrů

od nás moje teta. Příroda, město, lidi a všechno na Hluboké, co jsme zatím potkali, je nádherné.

Váš společný rodinný příběh začal v Brně, kde jste studovala.

Ano, seznámili jsme se v Brně, narodila se nám Julinka, odstěhovali jsme se blíž k další části naší rodiny do Moravských Budějovic, zrekonstruovali dům a usadili se. A pak se narodil chlapec Edvínek. Když jsem byla těhotná, prodělala jsem cytomegalovirozu. Jedná se o virózu, která během

života postihne velké procento populace, někdy i opakovaně. Pokud ji ale poprvé dostane žena v těhotenství, jako se to stalo mně, i když jsem neměla žádné příznaky, může to dítětku způsobit problém. A to se stalo Edvinkovi, nemoc mu přinesla bohužel závažné zdravotní postižení.

To je moc smutné. Co se v takovém případě dá dělat, můžete dosáhnout zlepšení jeho stavu?

Když se narodil, bylo pro nás nejdůležitější, že ho nic nebolí. Edvínek má spastickou

Fot: Adam Růžička

kvadruparetickou mozkovou obrnu. Trpí epilepsií, naštěstí léky plně kompenzovanou. Má zrakový deficit. Odborníci zatím netuší, jak těžký, ale jedno oko je téměř nevidomé, procvičujeme ho lepením okluzoru. Problémy má také se sluchem, na jedno ouško neslyší vůbec, na druhé zatím plně.

Edvínek nemluví a téměř se sám nehýbe. Zvládá pást koníčky a otáčet se ze zad na bříško. Ale i přesto, že jeho fyzický a mentální vývoj je velmi zpomalený, umí se krásně hlasitě smát. A směje se každý den! Nikdy se nevztéká, nezlobí, jen je vděčný za každý dotek a za každé slovo. Náš průvodce životem, dárce radosti a lásky... Pochopí legraci, stýská se mu po členech rodiny, když zrovna někdo z nás není doma. Zajímá se o svět kolem sebe. Velice často nás něčím překvapí, chápe daleko víc, než se zdá.

Vy s Edvínkem hodně pracujete. Za sebou máte nespočet návštěv lékařů, fyzioterapeutů a odcvičených hodin.

Začínali jsme Vojtovou metodou, do roku a půl jsme 4x denně půl hodiny cvičili. Což je pro miminko hrozně moc. Nesmí být unavené, ani moc napapané, při cvičení musí být nahaté. Děťátku je cvičení nepříjemné, pláče, je pak vyčerpané, my psychicky unavení. Proto na to období nerada vzpomínám, protože ještě víc vás to trápí jako rodiče. Víte, že to pomáhá, ale přece... Náročné na čas, den se dá jen špatně organizovat, nemůžete ani pořádně jít ven na procházku.

Máte teď další cíl. V čem vám může pomoci hlubocká charitativní velikonoční akce?

Po Vojtově metodě na pomoc Edvínkovi se snažíme pracovat s Feldenkraisovou metodou. Je jemnější, ale má výsledky. Jezdíme do Prahy k Lence Kýrové („jogalenka“). Prošla výcvikem

u Jeremy Krausse – přístup má základy ve Feldenkraisově metodě a je zaměřený na děti obecně a na děti s vývojovými obtížemi. My se k němu vypravili do Bavorska osobně. Přijeli jsme tam v době, kdy Edvínek jen ležel, moc nereagoval, byl mu asi rok a čtvrt. Během půl hodiny Jeremy dokázal jen několika přitlaky bodů na těle, aby Edvínek sám uvolněně seděl – a přidržoval našeho chlapečka jen dvěma prsty. Edvínek mi přitom hladil ručičkami obličej. A já brečela radostí, jak málo stačilo k tak velké změně. I když ta soukromá hodina u něj byla drahá, stálo nám to za to! Myslím, že Jeremy Krauss to tak udělal schválně, aby nám předvedl efekt metody a ukázal, jaké má náš chlapeček možnosti ke zlepšování.

Manžel se hned přihlásil do kurzu, trval 2,5 roku, protože se to díky covidu protáhlo. Učil se Feldenkraisově metodě a vždycky jsme tam s ním celá rodina jela. Měli nás tak trochu za exoty, když jsme tam naběhli v našem počtu, ale Edvínek měl v rámci kurzu zaručeno každodenní cvičení, seznámili jsme se s fyzioterapeuty a nabrali hodně zkušeností. Edvínkovi to strašně prospívá. Do budoucna bychom chtěli k Jeremymu vyjet každý rok aspoň 4 x na intenzivní týdenní pobyt.

To je tedy náš cíl. Stojí to peníze. Je to specialista, který žije v Německu, kde jsou ceny výš. To jsou skutečnosti, které jsou dané. On je špička v oboru, jedeme za ním 4 hodiny, ale pořád je to v Evropě, ne někde za oceánem. Má to efekt a máme štěstí, že jsme ho potkali.

Co všechno obnáší každodenní péče o Edvínka?

Nejvíce času zabere pravidelné cvičení. Několikrát denně protahujeme svaly, stimulujeme jeho tělo i vnímání. Nabízíme podněty, třeba aby si osahal různé věci. Zvedáme ho do různých poloh, držíme ho například chvíli v kleku, aby si tak

mohl sahát na hračky. Jen tak se může trochu rozvíjet. Je rád s ostatními dětmi, vždycky ho přeneseme, aby mohl být s nimi. Pětkrát denně mu podáváme léky. Nutné jsou návštěvy na ortopedii, neurologii, fyzioterapii... Edvínek potřebuje rehabilitační pomůcky, které jsou hodně drahé. O pomoc žádáme různé nadace, aby nám pomohly pomůcky sehnat, a naštěstí se to daří. Nosíme ho na záchod, přebalujeme, vaříme zvláštní stravu, mixujeme jídlo, krmíme, dáváme pít. Edvínek si sám neřekne, že má hlad nebo žízeň, že potřebuje čurat.

Těch každodenních činností je hodně a sama bych to určitě nezvládla.

Pro rozvoj Edvínka je nutné stihnout určité časové limity. Chápu to správně?

Do 7 – 8 let se ještě dá hodně ovlivnit. Třeba vnitřní orgány, klouby, se nemohou správně vyvíjet, pokud je dítě jen ležící. Zůstávají pak nevratně změny. Mně samotné nedocházelo, co všechno to tělíčko potřebuje. Nesmí jen ležet, musí být v sedu, ve stoji, aby se mu gravitací orgány správně utvářely, klouby zátěží správně vyvíjely, aby se všechno správně poskládalo. Náš chlapeček pravděpodobně nebude nikdy sám chodit, tam až nemíříme. Měl by ale být minimálně dvě hodiny denně ve vertikální poloze, musí posilovat. To nezajistí žádné pomůcky, korzety – tak jak ho v tuto chvíli držím rukama kolem hrudníčku, mohu já reagovat na něj a on posiluje sám své tělíčko. Pomůcky jako korzet vůbec nestimulují, nejde o aktivní pohyb.

Naopak ortézky, dlahy potřebuje na fixaci nožiček, aby si nezvykly na nepřírozenou polohu. Dokáže se už sám vzepřít na nožičkách, ale stojí na špičkách, kotníčky se vytáčejí do stran, neudrží je ve správné poloze, proto i špatná poloha pánve. Nesmíme ho nechat, aby si takto nechal nožky postavené. Ortézku

nám nacenili na 180 tisíc korun, bohužel u nás se vůbec nevyrábí taková, která povolí pohyb – ohyb – v kotníčku. Botičky... nevím jak to dělají rodiče dětí, které jednou opravdu budou chodit. Je to všechno velice drahé, ale potřebujete to pro správné léčebné ovlivnění vývinu dítěte. A musíte počítat s tím, že dítě velice rychle roste, takže za půl roku už budete potřebovat zase nové.

Už dnes se Edvin pohybuje v ortézce, která drží nohu od kotníku až nad koleno. A on ji miluje, má ji na nožičkách 3 hodiny denně, těší se na ni, protože vnímá, že mu umožňuje pohyb. Vždycky když je sundávám, tak pláče. Věříme proto tomu, že to zvládne a že je to cesta, která zafunguje. Tak takhle my se s Edvinkem zabýváme důležitými věcmi, které jsou potřeba.

A jsou potřeba nejpozději ihned.

Nesmíme ztrácet čas. Dva roky chodil do školky v Moravských Budějovicích. Tam se ukázalo, že miluje děti a kolektiv. On sice nemluví, je neverbální, a tak to zůstane už vždycky, ale vnímá své okolí a má v sobě zájem o dění kolem něj. Spousta dětí jiných maminek, jak se s nimi setkávám, takové štěstí nemá. Jsou apatické, neprojevují pozornost. Edvínek je s námi trvale přítomen, a má v sobě tolik lásky, že nám to dodává energii.

Jezdíme na rehabilitaci ke koním, a tam mi jeden člověk řekl krásnou věc: že dětem, co si musely život vybojovat ještě před narozením, zůstává vděčnost a radost z toho, že to zvládly. Že s námi mohly zůstat. A je to pravda. Okamžitě po narození vzbudil tolik lásky a síly, kolik umí rozdávat jen on, jak jsme se měli tolikrát přesvědčit později... Edvínek prostě miluje svět. Když jsme na procházce, kouká na stromy, prohlíží si všechno, co je kolem něj, usmívá se, je šťastný.

Láskyplné naladění vašeho chlapce působí na všechny, kdo ho poznali.

On má motivaci, a to je naděje, že se časem dopracuje k lepšímu pohybu, třeba chůzi u chodítka. Že si dočapá s naší pomocí na záchod, nebo se podrží ve sprše. Protože teď je malý, ale nosit ho jako dospělého by bylo náročné. Tam cílíme: aby mohl stát, byl o něco opřený a získal možnost být omezeného pohybu. Jemu by to poskytlo větší pocit svobody a nám ulevilo v péči.

Edvínek potřebuje oporu. Nejen fyzickou. Proto přišla po Edvínkovi na svět ještě dvojčátka?

Když se Edvínek narodil, byly Julince tři roky – dnes už chodí do školy. Edvínkovi byly dva roky, když se narodila dvojčátka, chlapec a holčička. Bereme to jako odměnu za našeho rozhodnutí mít ještě třetí dítě. Edvínek v té době nic moc nedokázal, jen se párkrát za den

otočit ze zádiček na bříško. A tak vedle sebe ležely tři miminkovské „vánočky“, o které bylo potřeba se postarat. Práce přibýlo, ale radosti také. Byl to ale kolotoč. Všechny děti trpěly na ekzém, takže látkové pleny, 4 pračky prádla denně, a to vlastně pokračuje dodnes, protože Edvínek slintá, občas blinká... Dvě pračky denně je naše dnešní norma... Manžel tehdy pracoval jako překladatel, vycházeli mu hodně vstříc, ale já ho přesto párkrát za den volala, aby mi běžel na pomoc, bylo to na jednoho člověka neuvěřitelné zatížení.

Soustředit se jen na postižené dítě, izolovat ho, asi není nejlepší řešení. Vy jste chlapečka naopak obklopili velkou rodinou, žijete pospolitý rodinný život. Máte psa a kočku. A mydlárnu.

Tohle je naše cesta jak se s tím vyrovnat. Stalo se to také s ohledem na nejstarší Julinku. Aby na nemocného brášku někdy nebyla jen sama. Pro ty starší, odpovědné, pečující sourozence může být v dospělosti těžké najít si partnerský vztah a jakoby „opustit“ svého potřebného bratra nebo sestru. Klade to na ně velký nárok. Ten pocit u dítěte vzniká i bez toho, že by ho rodiče nějak vyvolali – už to vnímání těžké rodinné situace dokáže hodně ovlivnit. Proto jsme chtěli, aby jednou měla Julinka vedle sebe ještě jednoho zdravého sourozence. Když jsem byla těhotná a zjistili jsme, že se nám narodí dvojčátka, bylo to pro nás vlastně velice povzbudivé. Budou si moci v dospělosti víc pomáhat a dělit se o náročnou péči o bratra.

A všichni získají prožitek, co znamená mít nemocného bratra, ale také zdravé sourozence, na které je spoleh. Tak je to myšleno? Edvínek i celá rodina je šťastné společenství, je to tak?

Ono to zní jednoduše, ale jednoduché to není.

Ale naše děti budou mít zkušenost. Zažít určitou míru nepohody je důležité. Vidím to i na našich dvojčátkách. Věnujeme se jim mnohem méně, než jsme se věnovali prvorozené Julince, a ono jim to prospívá. Jsou samostatnější, od roku chodí na nočník, oblečou se sama, srovnají si oblečení, uklidí hračky... a je to díky tomu, že než jsem oblékla Edvínka, oni to zkoušeli sami a zvládli to. Když řešíte těžší záležitosti, nepodléháte zbytečné úzkostnosti. Zjistíte, že není až tak důležité jestli oblékáte dítě do správné biobavlny, ale že je vůbec skvělé ho stihnout párkrát za den přebalit.

Dvojčata, i když jsou ještě opravdu malá, jsou také neuvěřitelně hodné a pohodové děti, a tím nám také pomáhají. Všechny naše děti si s Edvínkem spontánně hrají. Dvojčata si často hrají spolu, pak si Lilinka uvědomí, že má ještě druhého bratra a začne si hrát s ním. I Julinka si s ním moc hezky hraje, třeba ho obloží hračkami, nebo kytičkami, zapojí ho do hry.

Arvídek má někdy problém, když si holčičky začnou hrát jenom spolu. Každopádně všichni mají na výběr se vzájemně ovlivňovat, žijeme ve společenství a to je pro nás dobré.

Sedíme na zemi, čteme si knížku, mazlíme se. Když jsou děti spokojené a mají radost, dává mi to sílu.

Ovlivnila vaše životní zkušenost praxi psychologů?

Určitě ano. Největší školou života mi je má rodina, Edvin mou životní cestu ovlivnil nejvíce (a nejlíp).

Svoji práci mám ráda. Měla jsem to tak, že hned po šestineděli jsem se vrátila k praxi a ke studentům. Rodina i manžel zaskakovali v mateřských povinnostech.

A tak mě nejdřív trochu semlelo, když vše bylo jinak. Musela jsem si to v hlavě znovu poskládat. Uvědomila jsem si, nakolik žijeme v budoucnosti právě s ohledem na svoje pracovní cíle. Dva tři roky trvalo, než jsem situaci akceptovala – a přijala ji ve smyslu, že to půjde, že to bude dobré a že to není taková katastrofa, jak jsme si mysleli.

Dnes už k psychologovi, či psychiatrovi přichází více lidí než dříve, předsudky mizí. Chtějí, aby jim pomohl, poradil ve chvíli, kdy na to sami psychicky nestačí.

Není to o tom, že radím. Nabízím prostor pro naslouchání, otevřený dialog, všechno se může říct nahlas, všechno může zaznít. Ráda pracuji s párem, nebo s rodinou, tam se většinou ještě víc podaří objevit a vyřešit to, s čím ten člověk přišel.

Přestěhovali jsme se, ale co nejdřív zase otevřu svou soukromou psychologickou praxi. Krom toho jsem pracovala jako psycholog a terapeut s lidmi užívajícími drogy, s jejich rodinami. Také ve vězení a po výstupu z vězení, to zahrnuje individuální poradenství, párové i rodinné, krizové intervence. Ve své soukromé praxi se zabývám širokou oblastí témat – úzkosti, deprese, vztahové a manželské problémy, pracovní přetížení, různé životní volby, sexuální témata, stravovací poruchy, a další. Podílela jsem se na výuce studentů katedry psychologie. S kolegy jsem založila skupinu Narativ pro šíření postmoderních přístupů v rámci profesí pomáhajících lidem.

Psychologická praxe je pozitivní. Lidé přijdou už s myšlenkou, že svoji situaci chtějí řešit. Ve vězení se závislými to bylo jiné, šlo jim spíš o vyjádření pro podmíněčné propuštění, než aby měli snahu něco změnit, přicházeli s jiným účelem.

A psychologická praxe snad dobře působí i na mě. Manžel vždycky říká, že jsem nejpříjemnější člověk, když přicházím ze sezení s klientem, *usmívá se Kateřina*. Jsem v klidu, pohodě, dobře naladěná.

Působíte křehce, přesto toho tolik zvládáte. A s mužem umíte „zabojovat“, rozhlédnout se a najít další řešení. Tak vznikl i váš mýdlovar?

Když byl Edvínek ještě miminko, rozhodli se mu lidé v našem městě pomoci vánoční sbírkou Coffee to help. Je to dobročinná akce v místní kavárně, trvá 5 dní, hosty obsluhují malé holčičky a výtěžek z prodeje se věnuje nějakému dítěti se zdravotním problémem. Tak se mně ptali, jestli něco napeču. Na to jsem si netroufla, i když později napekl můj muž skvělé mrkvové dorty. Pořadatelé ale přijali moje jiné domácí výrobky. Napadlo mě uvařit mýdla, která by se mohla prodávat. Mám s mýdly zkušenost, jsem taková zanícená ekoložka, už dávno jsem si vyráběla mýdla na praní i kosmetická, protože našim dětem na ekzémy pomohly až zázračně. Udělala jsem asi 200 mýdel, sušili jsme je po celém domě. Lidé je nakoupili a pak chodili, říkali: Jsou skvělé, máte ještě?

Proto přišlo rozhodnutí o založení mýdlárny?

Pochopili jsme, že jsme možná našli náš zdroj obživy. Manžel s námi zůstane doma a budeme všechno zvládat jako rodina. Začali jsme tedy vařit mýdlo ve velkém. Bylo třeba zajistit všechna oprávnění a vyrábět podle předpisů. Dnes máme v sortimentu nejen mýdlo na praní, kterým je mimochodem možné i umývat nádobí, ale i mýdla pro různé typy kůže...

Zpočátku jsme pracovali hlavně v noci. Ale dnes už trochu pracujeme i během dne. Někdo snad nad námi drží hodně ochrannou ruku, protože nám to jde dobře. Chceme našimi mýdly pomáhat osvobozovat se od tekutých prostředků a využívat co nejvíce lokálních surovin. Být si jisti, že je to mýdlo netoxické pro nás, ale i pro přírodu. U nás si můžete koupit mýdlo na vlasy, na tělo, na praní, na nádobí, zkrátka na co vás jen napadne.

Můj muž děti miluje a pro rodinu žije. Zvládne sám opečovat čtyři děti! Od začátku pomáhá s veškerým nasazením. Rád sportuje, hrával závodně stolní tenis, předtím házenou, a začíná se rozhlížet po nějakém sportu i tady na

Hluboké. Já si chodím aspoň zaběhat. Musíme si udržet kondici, je to zátěž nejen s Edvínekem, ale vůbec s dětmi malého věku. Každý má jiné potřeby, které se musí naplnit, aby se pak mohlo pracovat a pracovat.

Další velké rozhodnutí bylo stěhování.

My jsme se sem přistěhovali kvůli Edvínkovi a Arpidě. Jsme tu od loňského září.

Udělali jsme to rozhodnutí i přesto, že jsme se vzdali nedávno rekonstruovaného domu, kde bylo všechno, co jsme potřebovali, včetně mé pracovny. Všecko jsme nechali za sebou a začínáme zase od začátku. A nelitujeme, i když to bylo hodně náročné.

Arpida je skvělá. Jsme úplně nadšení! Edvin je ve školce a už dopoledne si ho vyzvedne fyzioterapeut a něco s ním odcvičí. Je to pro nás obrovská pomoc. Služby logopeda, ergoterapeuta, muzikoterapie... Paní učitelky jsou úžasné bytosti, něžné, laskavé, mají na starost pět dětí jako je on, přebalují, mazlí se, motivují... Celá budova Arpidy je moc hezky postavená, uspořádaná a fungující.

Mohla byste tam být platná i jako psycholožka.

Už jsem se nabízela. Jednak jsem šťastná, že nás vůbec přijali. Velmi vděčná. Pro nás to bylo životně důležité rozhodnutí. Edvínek měl za sebou tři roky školky, která splňovala vlastně jen to sociální zabezpečení. Ale on potřebuje rehabilitaci, potřebuje péči, která ho podpoří. Nemůžeme si dovolit čekat, odsouvat účinnou péči do pozdějšího času. Potřebuje ji teď, musí být intenzivní. Řekli jsme si, jdeme do toho. Zjistili jsme, že jsme schopni se rychle rozhodnout, seřadit si priority a improvizovat. Není na co čekat, Edvínek může nastoupit v září, tak tedy ano, stěhujeme se hned. Konečně budeme mít děti dopoledne ve školce, s Edvínekem se bude smysluplně pracovat a usídlíme se. To ostatní ještě přijde. Získáme svůj rodinný prostor, otevřu si zase praxi, uděláme tělocvičnu pro Edvinka a budeme pokračovat ve výrobě mýdel...

Tohle bereme jako přízeň osudu a štěstí. Že existuje Arpida a místo jako je Hluboká, lidi

kolem nás. Pan starosta si k nám přišel nakoupit před Vánoci mýdla a poděkoval nám za to, že jsme se na Hlubokou přistěhovali...

Je dobré setkávání s rodiči s podobnou starostí?

Určitě dobré a potřebné, ale v období covidu špatně dostupné... Víc než „obyčejní rodiče obyčejných dětí“ spoustu zkušeností získáte napodobováním. Objevíte u kamarádky dobře vymyšlený bryndák, nebo správné botičky, barefootové, aha, a proč? S takovýmhle chlapečkem, jakého máme my, potkám maminek strašně málo. Potřebujete si potvrdit, jaká další léčba vyhovuje, jak stříhat nehtíčky, aby se neškrábal do obličeje, jak krmit, jak uvolnit pusinku, jak moc mixovat jídlo, nebo nemixovat? Je milion otázek na které potřebujete najít správnou odpověď. Buď si to všechno musíte sami vymyslet anebo si předáváte zkušenosti. Takže potkávat se na léčbách, ve školce, a v dalších zařízeních je velice potřebná věc. Nejen pro děti. I v Arpidě si uvědomují, jak moc důležité to je. V náporu povinností nestíháte vymyslet všechno... Praktické detaily pomáhají. Sdílení starostí i radostí pomáhá.

Děkujeme za rozhovor a přejeme všem Almqvistovým hodně štěstí!

Carl Larsson, švédský malíř, 1853 – 1919, zachytil každodennost své rodiny a švédský venkov.

CO JE VÝJIMEČNÉHO NA NAŠICH MÝDLECH?

Řekne se mýdlo, jaképak copak, ale je toho hodně, co může mýdlo udělat pro nebo proti naší pokožce. A to i když mluvíme jen o mýdle tuhém, protože to tekuté, nabité konzervačními a jinými alergizujícími složkami, to už je daleko za horizontem šetrné kosmetiky vůči nám a přírodě.

Co je tedy na našich mýdlech nejlepší? Jednoznačně je to kvalita složení z vybraných zdrojů, promyšlená pro různé typy pokožky i kožní neduhy. Mýdlo pro miminka, na obličej, na vlasy, pro muže, pro pleť zralou, ekzematickou i suchou, ale také na praní, mytí nádobí a další úklid.

Mýdla voní jen esenciálními oleji a barvíme výhradně rostlinami. Nechte se okouzlit kakaovým a bambuckým máslem, konopným a vavřínovým olejem, extraktem z měsíčku lékařského... Poznejte rostlinné barvy indigo, alkanna, extrakt z papriky nebo mrkve a přivonejte k čistým esenciálním olejům z levandule, skořice, citronové trávy či magnolie...

V naší mýdlárně nám nejvíce na srdci leží příroda. Chceme jí našimi mýdly pomáhat – osvobozovat od tekutých prostředků, využívat co nejvíce lokálních surovin, mýdla i přepravní obaly balit ekologicky – do recyklovaných obalů. Naše mýdlo se může stát přítelem celé vaší domácnosti, a tak vše, co vypustíte ven, bude netoxické pro vodní organismy. Mýdlo na vlasy, na tělo, na praní i na nádobí... Mýdlo pro srdce s radostí pomáhat.

Mýdlovar: malá ruční rodinná výroba mýdel
www.mydlovar.cz

DOBROČINNÁ AKCE – VELIKONOCE NA HLUBOKÉ 2022

řetěz naděje

HOPE 4 YOU Z.S.

číslo účtu: 277798035/0300

Pomáháme Edvínkovi s léčbou

Pořadatelé hlubockých „Velikonoc“ už zase mají nějaký ten pátek nakvap. Vymýšlení nových tras, rodinných her a závodů, komunikace s novými malíři obřích kraslic, stavba zázemí a střechy pro kraslice a malíře, komunikace s partnery akce, grafika nových letáků, výroba kulis na výzdobu města, shánění úžasných cen a v neposlední řadě – výběr človíčka, kterému my všichni pomůžeme... Tohle vše a ještě spoustu věcí navíc již nyní podstupuje parta čtyř lidí.

A co nového nás ještě čeká? Nové tři trasy pro rodinnou hru s mapou

protkanou novými aktivitami (nápověda: skleněnky a hliněnky;-)) a úkoly pro všechny věkové kategorie. Nesmí chybět tradiční závod v terénním běhu – samozřejmě v nových trasách, výroba druhého kola štěstí, které v loňském roce mělo obrovský ohlas, stezka plná kreativních a sportovních úkolů pro malé i velké a nesmíme zapomenout na nové ilustrace na našich obřích kraslicích. A abychom nezapomněli: v březnovém čísle vám představujeme jednu úžasnou hlubockou rodinu, ve které vyrůstá malý usměvavý človíček, který si zaslouží naši pozornost... **Letos to je Edvínek Almgvist.**

Také už se těšíte na jaro? My moc...

zdraví vás tým Hope 4 you Valča, Šárka, Petr a Honza

P.S.: V loňském roce se konala dobročinná akce Velikonoce na Hluboké ve prospěch malé Adélky. A letos přišel vzkaz, že Adélka už skoro stojí na vlastních nožkách! Od jara zvládla nepočítaně mnoho terapií, její rodina teď předkládá dům na bezbariérový a v řešení je auto s nájezdovou rampou. Má to smysl! Děkujeme!

ŠKOLKOVÉ RADOSTI

Větší děti ze třídy Dráčků z MŠ Masarykova 56 navštívily městskou knihovnu. Dráčci zkoušeli krasobruslení na ledě... Děti ze třídy Veverek z MŠ Masarykova 62 nakrmily lesních zvířátka. Možná i veverky. Ve školce v Zámostí měli velmi roztomilou návštěvu. Paní Matějíčková přinesla ukázat štěňátka. Děti byly nadšené!

Foto: archiv školky

DĚKUJEME ZA PODPORU – TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2022

Vážení koledníci a dárci,

jménem Charity České Budějovice bych Vám velice rád poděkoval za spolupráci i Vaše finanční dary při Tříkrálové sbírce 2022. Celkový výnos kasiček v Hluboké nad Vltavou činí 111 270 Kč.

Zvláštní poděkování patří vedoucím skupinek, koordinátorům a také všem koledníkům, díky nimž se tato částka vybrala. 65 % celkového výtěžku půjde přímo na služby Charity České Budějovice a bude věnováno

na nákup osobního automobilu charitní pečovatelské služby, která pomáhá seniorům a handicapovaným na Českbudějovicku, a na opatření školních pomůcek pro programy nízkoprahového centra V. I. P., které je určeno pro děti a mládež z vyloučených lokalit v Českých Budějovicích.

Výsledky koledování v jednotlivých obcích regionu, záměry na využití financí i fotogalerii Tříkrálové sbírky naleznete na cbudejovice.charita.cz/trikralova-sbirka.

Ať Vaši obec provází celý rok požehnání, které koledníci zanesli do vašich domovů.

Děkujeme, že pomáháte s námi!

Mgr. František Nestával, Ředitel Charity České Budějovice

ZOO HLUBOKÁ

DOPROVODNÝ PROGRAM V ZOO 2022 - JARO

Naše nabídka programů se může v průběhu roku měnit, a některé mohou být ze závažných důvodů např. vládní opatření, nepřízeň počasí či technické problémy atd. zrušeny před zahájením nebo v jejich průběhu.

Informace o akcích získáte na tel: 387 002 211 a 724 113 797 (pouze pracovní dny 8-15 hod) nebo e-mailem info@zoohluboka.cz.

Velikonoce v zoo 16. dubna

Zahájíme příchod jara a nové sezóny, můžeme se těšit na nová mláďata. Během odpoledne na vás bude čekat zábavný program, komentovaná krmení, výtvarné dílny, obří hnízdo sladkostí a spousta zábavy pro celou rodinu.

MAY DAY 1. května

První májový den patří v naší zoo již tradičně ohroženým druhům zvířat, které volají o pomoc.

Přijďte si k nám pohrát, zasoutěžit si a přitom se dozvědět něco

zajímavého o přírodě a ohrožených druzích zvířat.

Šumavské šelmy 21. května

Jak jsou na tom šumavské šelmy? Hry, tvoření a jiné aktivity, při kterých se seznámíte s jejich způsobem života i jejich ochranou. Součástí je tematická přednáška.

Dětské divadelní dny 23. května – 3. června

Tradiční dva týdny pohádek nejen pro děti mateřských a základních škol. Představení se konají ve všedních dnech v zastřešeném divadélku. Rezervace nutné jen pro školní kolektivy (nejpozději do 20. května, později po tel. domluvě).

Na motýlích křídlech 18. června

Pojďte s námi obdivovat křehkou krásu motýlů. Připraveny budou různorodé aktivity, které vám svět těchto zajímavých okřídlených stvoření ukážou více zblízka.

ZPRÁVY ZE ZOO NESBÍREJTE! VOLEJTE!

V jarním období můžete v přírodě narazit na zdánlivě osiřelé mládě zajíce. Záchranu potřebuje pouze v případě, že je zraněné nebo v blízkosti leží mrtvá matka nebo pokud vám ho přinesl pes v tlamě. Jinak ho nechte na místě a odejděte.

Pokud si nejste jisti, co dělat, zavolejte do záchrané stanice pro volně žijící živočichy. Poradí vám.

NEJOBLÍBENĚJŠÍM ZVÍŘETEM V NAŠÍ ZOO JE VYDRA ŘÍČNÍ.

Tedy aspoň podle hlasování návštěvníků zoo během Valentýnského víkendu. Těsně za vydrou se umístil tygr ussurijský a vlk euroasijský.

SKUPINA KOČKODANŮ HUSARSKÝCH SE ROZROSTLA O DALŠÍHO ČLENA.

Samice rodí jedno mládě o hmotnosti kolem 0,5 kg. Ze začátku má řídkou černou srst, zbarvení dospělého jedince dosáhne zhruba po třech měsících. První týdny se matka stará o mládě sama a nikomu ho nepůjčuje. Nosí ho zavěšené na břicho.

A dalších mláďat různých zvířecích druhů bude na jaře ještě bohatě přibývat...

ZNÁTE TO...

potřebujete vyfotit jehně ovce walliské a do hledáčku se na poslední chvíli vecpe koza. Prý chce být také na fotce...

POMÁHÁME UKRAJINĚ

Síla emocí, slzy a vděčnost. Žádná laciná gesta.

Hluboká poslední únorovou neděli ubytovala 55 maminek a děti v místních hotelech. Den předem už ochotní dobrovolníci ze Sokola a Poškoláka připravovali hygienické potřeby, deky, oblečení a potraviny, mysleli i na takové detaily, jako jsou teplé ponožky. Psychický stav lidí, utíkajících před násilím, určitě není dobrý. Přejme si, aby blízká budoucnost přinesla úlevu všem.

Musíme si pomáhat.

NIKOLA ŠUHAJ, (1898 – 1921)

Zbojník Nikola Šuhaj většinou přežívá v podobě, kterou mu dal spisovatel Ivan Olbracht ve svém románu o něm. Protože Šuhajův život se uzavřel před sto lety, je vhodná příležitost dozvědět se věcně a bez mýtů, jaký byl jeho život a jak jednal. To nám poskytuje otištěná stať.

100. výročí smrti Nikoly Šuhaje se završilo nedávno, 16. srpna 2021. Zemřel ve věku třidvaceti let násilnou smrtí, čímž se uzavřel nedlouhý život tohoto nejznámějšího – i když ne jediného – podkarpatoruského zbojníka. Avšak již pouhých dvanáct let po jeho fyzické smrti mu zajistil svým románem Nikola Šuhaj loupežník levicový spisovatel Ivan Olbracht (1882 – 1952) literární a uměleckou nesmrtelnost – alespoň tedy v českém prostředí, byť většina příslušníků českého národa území Podkarpatské Rusi nikdy nenavštívila.

Podkarpatská Rus

V době, kdy se Nikola Šuhaj narodil, byla Podkarpatská Rus ekonomicky a kulturně zaostalou oblastí Uherského

království, jež tvořilo východní polovinu habsburské monarchie. Po rozpadu Rakouska – Uherska byla Podkarpatská Rus roku 1919 připojena k Československé republice.

Připojení tohoto území k ČSR – na rozdíl Slovenska – ovšem nebylo možné legitimovat jazykovými, kulturními či politickými vazbami tohoto regionu k českým zemím, jež představovaly geograficko – politický základ

nové československé státnosti. Rozhodujícím důvodem začlenění Podkarpatské Rusi k Československu bylo vytvoření společné hranice s Rumunským královstvím – jediným spřáteleným (a později i spojeneckým) sousedním státem Československé republiky.

Podkarpatská Rus 1919 - 1938

Národnostní a náboženské složení tohoto specifického regionu bylo vždy velmi pestré – kromě slovanského obyvatelstva (národnostně nevyhraněných Rusínů převážně řecko – katolické víry a pravoslavných Ukrajinců) zde žili rovněž Maďaři, dále Židé a v nejvýchodnější části Podkarpatské Rusi také Rumuni. Po roce 1919 sem začali přicházet čeští úředníci, železničáři, učitelé a především četníci.

Na podzim roku 1938 byly jižní oblasti Podkarpatské Rusi připojeny k Maďarsku a její zbývající území bylo obsazeno maďarskou armádou v březnu 1939. Po skončení druhé světové války již československá suverenity na Podkarpatské Rusi obnovena nebyla a tato země byla pod názvem Zakarpatská Ukrajina (coby součást Ukrajinské sovětské socialistické republiky) připojena k Sovětskému svazu. Po rozpadu SSSR v srpnu 1991 se někdejší

nejvýchodnější území první ČSR stalo součástí samostatné Ukrajiny.

Kdo byl Nikola Šuhaj?

Nikola Šuhaj (ukrajinsky Mykola Sjuhaj) se narodil 3. dubna 1898 jako nejstarší syn Petrovi a Hafii Šuhajových

v Koločavě na severovýchodě Podkarpatské Rusi. V době první světové války byl devatenáctiletý Šuhaj povolán k 85. uherskému pluku, na frontu se ale nikdy nedostal, neboť z vojska zběhl a skrýval se v lesích a horách své domoviny – především v údolí řeky Terebly. Obživu si obstarával převážně trestnou činností.

Později vytvořil pod svým vedením lupičskou skupinu, která čítala maximálně deset členů, přičemž její řady se postupně zmenšovaly. Šuhaj byl nepochybně zlodějem i lupičem, je však sporné, zda se někdy dopustil i loupežné vraždy. Ze msty ale zabil 13. 8. 1921 Ivana Derbačoka, kterému předtím vypálil usedlost.

V závěru Šuhajova života jej doprovázel na loupežných výpravách již jen jeho šestnáctiletý bratr Juraj, který pravděpodobně spáchal některé zločiny, které byly připisovány Nikolovi. Lidová fantazie však mocně navýšovala počet Šuhajových druhů, jichž mělo být i padesát,

někdy dokonce i sto. Skutky obou bratrů měly jednoznačně kriminální charakter, avšak v chudé a politicky nestabilní zemi, kterou tehdy Podkarpatská Rus nepochybně byla, se Nikola Šuhaj těšil určitým sympatiím (ale i vynucenému respektu) části místních obyvatel, kteří v něm mohli spatřovat mstitele jejich vlastní bídy, zaviněné „cizími pány“ – buď židovskými obchodníky, maďarskými grófy nebo českými četníky a úředníky, třebaže samotný Šuhaj se oním legendárním lidovým zbrojníkem, který „bohatým bral a chudým dával“, nikdy nestal.

Nikola Šuhaj byl neúspěšně pronásledován po své dezerci uherským četnictvem, přičemž dva maďarské četníky usmrtil. Později byl stíhán i rumunskými ozbrojenými silami, které přechodně obsadily roku 1919 část území Podkarpatské Rusi.

Nejvíce jej však patrně „proslavily“ střety s četnictvem nově utvořeného československého státu v letech 1920 – 1921, jež si vyžádaly celkem čtyři mrtvé, z nichž dva zavraždil Šuhaj.

Šuhajovy oběti z řad československých četníků
Prvním čs. četníkem, který byl zastřelen Šuhajem, byl bývalý příslušník italských legií Vojtěch Kubín. Stalo se tak 24. 10. 1920 nedaleko Koločavy. Tělo třiatřetiletého V. Kubína bylo převezeno do rodné Příbrami, kde bylo pohřbeno na místním hřbitově. Další vraždu spáchal Nikola Šuhaj 16. 5. 1921, kdy zastřelil velitele hlídky strážmistra Ondřeje Hrabala. Tehdy byl během přestřelky zastřelen jedním z Šuhajových kompliců také strážmistr J. Zelenka a záchvatu mrtvice, vyvolané stresem z psychického napětí, podlehl strážmistr J. Hoffmann. Zatímco tělesné ostatky V. Kubína byly převezeny do rodného města, těla dalších četníků byla pohřbena v Koločavě. Místo jejich posledního odpočinku popsal průvodce Klubu československých turistů z roku 1936 takto: „...u staré cerkve jsou 3 hroby četníků, strážmistra Ondřeje Hrabala, zastřeleného Nikolou Šuhajem, strážmistra Josefa Zelenky, zastřeleného vojenským zběhem Vasilem Rišincem z Negrovce, a strážmistra Josefa Hoffmanna, raněn byl mrtvicí.“

Tragické události z 16. 5. 1921 měly za následek zvýšené úsilí československé moci o dopadení Nikoly Šuhaje a jeho pomocníků. Dne 20. 5. 1921 zveřejnil přednosta civilní správy Podkarpatské Rusi v Užhorodu prohlášení o vypsání odměny tří tisíc korun za dopadení N. Šuhaje: „V chustském, volovském a v sousedních horských okresech řádí již delší dobu lupič a vrah Nikola Šuhaj se svými společníky. Banda tato, zejména její vůdce Šuhaj, této bandy, kteří mají mezi lidmi své přívržence, uniknout rukám spravedlnosti. Vybízím všechny, kdož mohou o členech této bandy podati nějaké informace, aby tak učinili v zájmu klidných občanů neprodleně na nejbližší četnické stanici nebo politického úřadu. Tomu pak, kdo účinně se zaslouží o to, aby hlava této bandy, lupič Šuhaj, byl dopaden,

třeba přivedením na jeho stopu, bude vyplacena odměna Kč 3000.“ (citace dle knihy Oty Holuba Věc: Loupežník Nikola Šuhaj, Praha 1983, s. 112)

Zatímco výše citovaný dokument toliko popisuje skutky Nikoly Šuhaje, další úřední dokument vydaný užhorodskou civilní správou 13. 7. 1921 – tedy měsíc před Šuhajovým násilným skolem – si již všímá růstu šuhajovského mýtu: „Postava tohoto vůdce oprávněna jest pověstmi buď s pravdivým, nebo vybájeným podkladem – však vykládá se o něm, že byl legionářem, že své činy provádí jen proto, aby podporoval lid rusínský a zbavil jej nenáviděného žvilu židovského. Pověsti tyto činí v očích lidu ze Šuhaje osobu hrdinnou, takže je zde nebo onde mezi lidem považován za jakéhosi národního hrdinu, metlu bohatých. Občanstvo v okresech, kde Šuhaj řádí, jemu i jeho společníkům nadřazuje tím, že neprozrazuje jeho pobytu, dává mu výstrahy,

zanášá mu potravu do jeho skrýší, takže bezpečnostním úřadům nedostává se žádné pomoci ze strany obyvatelstva k jeho dopadení...“

(Ota Holub, Věc: Loupežník Nikola Šuhaj, Praha 1983, s. 89)

Jediný existující snímek obou ubitých bratrů Šuhajů, pořízený brzy po jejich smrti. Vlevo leží starší Nikola, vpravo mladší Jura. Originální snímek i s pískaním obou Šuhajů jsou uloženy v kriminálním muzeu zemského četnického velitelství v Užhorodu.

Jak zemřeli bratři Šuhajové?

Smrt bratrů Šuhajů nebyla důsledkem přímé bezpečnostní akce koločavských četníků, kteří dopadení Nikoly Šuhaje nepochybně chápali jako věc své profesní i osobní cti, nýbrž zrady jeho „přátel“, kteří očekávali vyplacení vysoké finanční odměny vypsané na Šuhajovo dopadení. Pro četníky v Koločavě, a především jejich velitele vrchního strážmistra Karla Třesku, bylo ale pochopitelně lákavé vydávat smrt obou Šuhajů za výsledek své vlastní služební aktivity a statečnosti, a proto si v původním hlášení zásluhu na likvidaci nebezpečných zbrojníků připsali sami sobě.

Především z tohoto důvodu se objevily v tisku informace, že Nikola Šuhaj a jeho bratr Juraj byli zastřeleni přímo

četníky. Dokladem této skutečnosti je článek Pověstný lupič Nikola Šuhaj mrtev týdeníku Podkarpatská Rus ze dne 18. 8. 1921: „Četníci zastřelili 16. t.m. Nikolaje Šuhaje i 17letého bratra jeho poblíž Koločavy na silnici vedoucí z Drahovu v Marmarošské župě. (...) Uvedeného dne potkali četníci Šuhaje a kule jejich pronikly jeho tělo dřív, než se připravil ke střelbě. (...) Tak skončil nešťastník natropivší mnoho zla. Jinak by ovšem bylo, kdyby se byl dostal do rukou našich soudů. Jestli by jim neutekl z vyšetřovací vazby, dostal by

něco bezpodmínečně. V každém případě hrozila by tu možnost obavy pořádných lidí před takovým netvorem.“ Po prošetření celé události jsou ale již ve zprávě zemského četnického velitelství v Užhorodu ze dne 3. 9. 1921 údajné aktivity četnictva spjaté s likvidací bratrů Šuhajů popsány zcela odlišným způsobem: „Na místě činu, když se byli blížili k mrtvolám na sto padesát kroků, rozestoupila se četnická hlídka a počala střilet do vzduchu, předstírajíc tak boj s lupičem Nikolou a Jurou Šuhajem, a z toho důvodu, aby vzbuzen byl dojem, že dotyční lupiči byli četnictvem zastřeleni. Mrtvoly usmrčených bratrů Šuhajů byly potom převezeny na četnickou stanici do Nižní Kaloče.“

(Ota Holub, Věc: Loupežník Nikola Šuhaj, Praha 1983, s. 133)

Skutečné okolnosti smrti obou rusínských zbrojníků, kteří byli zavražděni sedláky z Koločavy Adamem Ivaničem, Ivanem Burkalou a Danilem Markusem na polonině Žalopka, popsal v již několikrát citované knize Věc: Nikola Šuhaj loupežník, vydané roku 1983, autor literatury faktu Ota Holub (1930 – 1992):

„Jura zarytě mlčel, mluvil jen Nikola – a vyptával se, kolik je v Koločavě četníků a jak se chovají. A vyhrožoval, Derbačokova oběť mu nestačila. Počítal na prstech, koho ještě zastřelí. Tak alespoň tvrdili rolníci. Pak se zvedl Adam Ivanič – je prý čas jít, musí spěchat. Zvedl sekeru, ale dříve, než se otočil k odchodu, zasvištělo vzduchem ostří a Ivanič ťal staršího Šuhaje přímo do hlavy. Nikola se okamžitě skácel k zemi. Danilo Markus se bleskurychle zmocnil jeho pušky, která se svezla z kolen, a do těla smrtelně zraněného Nikoly vypálil čtyři rány. Jura si ani nestačil uvědomit, co se stalo – Ivan Burkalo mu vytrhl pušku. Dříve než vystřelil, dopadlo i na Jurovu hlavu ostří sekery, a děsivě poznamenalo jeho hruď. Pak se ozval výstřel.

Všichni tři vrazi vyprávěli o těchto otřesných jatkách na Žalopce po několika měsících u soudu v Berehově. Bylo to hrůzné vyličení dvojnásobné vraždy, stejně děsivé, jako byly vraždy a přepady, které měly na svědomí Šuhajové.“ (s. 132) Po usmrcení obou bratrů byly jejich mrtvoly pachatelé okradeny o 6000 korun, což byla na svou dobu velmi vysoká finanční částka. Ještě téhož večera v Koločavě informovali o krvavé události četníky. Těla bratrů Šuhajových byla později převezena na četnickou stanici a tam posmrtně vyfotografována.

Slíbená odměna za dopadení Nikoly Šuhaje ovšem trojici vrahů vyplacena nebyla a oni sami byli za svůj skutek postaveni přede soud – roku 1922 byli však osvobozeni.

Ohlas v dobovém tisku

Smrt Nikoly Šuhaje měla v tehdejší publicistice poměrně značný ohlas, a to nejen v listech, které vycházely na Podkarpatské Rusi, ale i v českých denících. Za všechny připomeňme alespoň úvodní část komentáře „Šuhajův případ“,

který byl zveřejněn v Lidových novinách již 21. 8. 1921:

„Šuhajův případ upozornil nebo aspoň by měl upozornit na leccos zajímavého ze soudobého života československého. Z nejzajímavějších jeho stránek je poučení, jak málo stačí za naší doby, aby se nabylo pověsti romantického hrdiny. A to nejen mezi podkarpatskými analfabety. Zpustlý výrostek ze zmocní pušky a nábojů a má několikrát štěstí, že unikne bezpečnostním orgánům a že lépe míří než jeho pronásledovatelé. V kraji málo dotčeném civilizací, z něhož je blízko na trojí hranice, má snadnou hru a může krást, loupit a vraždit tak dlouho, až se sám stane známým. Ohlas zbojnických legend a zakoketování s komunistickou agitací, více méně bezděčné, obstará všechno ostatní. Za chvilku se ví, že přepadává jen pány a že dává chudým, co pánům sebere, a hrdina je tu.“

Nevzdělaný lid, znechucený již radikálními tlachaly, má muže, který nemluví, ale jedná. Neřeční proti pánům, ale bije je, nehlásá revoluce proti republice, ale zabíjí její četníky, nebouří proti soukromému vlastnictví, ale krade a loupí. To je tedy ten, kterého je potřeba. A sláva se šíří, komunisté z jedné a maďarská ireidenta z druhé podloží kurážnému zloději mravní pohnutky, o kterých se mu nikdy ani nesnilo...“

Na tomto textu, který potvrzuje existenci „šuhajovské“ legendy již v roce 1921, je pozoruhodné především to, že do jisté míry předjímá umělecko-myšlenkové konstrukce Olbrachtovy knihy o Nikolovi Šuhajovi, která však byla vydána až v první polovině let třicátých.

Román Nikola Šuhaj loupežník

Ivan Olbracht začal psát své bezesporu nejznámější dílo během letního pobytu roku 1932 v Koločavě. Podklady k této románové baladě sbíral především mezi místními pamětníky a tehdy se seznámil i s rodinou Nikolvy Šuhaje. V omezené míře čerpal informace i z dokumentů policejního archivu v Chustu.

První vydání románu Nikola Šuhaj loupežník vyšlo v létě 1933 a v říjnu téhož roku mu byla udělena Státní cena za slovesné umění za rok 1933. Tato kniha se stala jedním z nejčtenějších beletristických děl novodobé české literatury a jen do nacistické okupace byla vydána jedenáctkrát. Pozitivní přijetí Olbrachtovy knihy mezi čtenářskou veřejností převažovalo, avšak některé četnické časopisy i pravicové (především agrární) listy vyjadřovaly údiv nad tím, že státní cenou byl oceněn román, který s určitou mírou autorského porozumění zobrazoval vraha československých četníků.

Těsně před udělením Státní ceny například list Podkarpatské hlasy 11. 10. 1933 odsoudil – kromě textů S. K. Neumanna o Podkarpatské Rusi – především Olbrachtovu knihu jako snůšku nepravdivých a zavádějících literárních fabulací:

„Tak jsme zde měli kromě zahraničních komunistických velikánů i tuzemská světla z řad komunisticko-sociálně demokratických romanopisců, Ivana Olbrachta a St. K. Neumanna, kteří většinou z babských povídek zkonstruovali si báčorky, jimiž ohromovali čtoucí publikum, kterému stav zdejších věcí není znám, a které následkem toho muselo fantastické objevy těchto levých koryfejí bráti za bernou minci.“

Sám Ivan Olbracht ovšem chápal svoji knihu jako umělecké dílo, nikoliv historickou studii. Své pojetí Šuhaje jako literární postavy hájil v listopadu 1933 v společenskokulturním časopise Čin takto: „Hledíme-li na postavu Šuhajovu staticky, zejména v době, kdy s ním měly co činiti úřady nově tvořícího se státu, a díváme-li se občansky, můžeme dáti četnickým orgánům klidně za pravdu, že Šuhaj byl bandita. Jenže literatura je něco jiného než bezpečnostní služba, oči umělcovy hledávají jinak než oči státních orgánů a Šuhaj z tvořící se legendy

není Šuhajem z roku 1920 a 1921. Má kniha je román, a ne historická monografie a rozumí se samo sebou, že věci v ní se nedály tak jako ve skutečnosti a osoby v knize vystupující že nejsou lidé opravdoví.“

Toto „olbrachtovské“ pojmání Nikolvy Šuhaje ovlivnilo výrazně i nejznámější filmovou adaptaci této knihy – dosud stále populární filmový muzikál Balada pro banditu z roku 1978. Naopak televizní film Nikola Šuhaj loupežník režiséra Evžena Sokolovského, natočený o rok dříve, výrazněji divácký ohlas nezaznamenal – pravděpodobně proto, že se jednalo o nenápaditou a příliš popisnou adaptaci původního literárního díla, zatímco muzikál Balada pro banditu diváky zaujal především svým nekonvenčním uměleckým zpracováním, které bylo v době vrcholící normalizace velmi neobvyklé.

Osudy nejbližších příbuzných N. Šuhaje

Život Nikolvy Šuhaje ukončili zrádní druhové v srpnu 1921, avšak jeho manželka Eržika (rozená Dračová) žila dalších 66 let. Po Šuhajově smrti se znovu provdala za koločavského občana Derbaka, s nímž měla dvě děti. Zemřela ve věku 82 let roku 1987 v Koločavě a je zde pohřbena.

Její dcera Anna (provdaná Štajerová) se narodila v prosinci 1921 v Chustu. V mládí pomáhala matce s výchovou dvou nevlastních sourozenců a později pracovala v zemědělském

družstvu. Anna Štajerová se pochopitelně těšila zájmu českých i slovenských turistů, kteří ji v Koločavě navštěvovali, i když ona pro jejich zvědavé otázky patrně přílišné pochopení neměla. Devět let před svou smrtí ale navštívila Prahu a tehdy poskytla České televizi rozhovor, v němž se ohlížela za svým životem na Podkarpatské Rusi. Tehdy se také setkala s hercem Miroslavem Donutílem, který v již zmíněném muzikálu Balada pro banditu vytvořil titulní roli. Jediná dcera Nikolvy Šuhaje, která však svého otce nikdy nespátřila, zemřela v Koločavě roku 2006.

Dojmy ze své návštěvy Koločavy na počátku 90. let dvacátého století, kde tehdy ještě Anna Štajerová žila, shrnul Pavel Hubenka v dnes již zaniklém deníku Svobodné slovo 10. 10. 1992:

„Stál jsem na hřbitově u hrobu Nikolovy ženy a velké lásky, Eržiky. Prostý hrob, zarovnaný do zákrytu s ostatními, se starým prorezavělým kbelíkem, který chrání svíčku před větrem. A vítr fouká stále. Na štítu z hliníku velikosti tramvajenky města Prahy je vyryto jméno, rok úmrtí a nic víc (...) Prosté jméno s výhledem na řeku Tereblu, která údolím ubíhá do Chustu, největšího města oblasti. Touto cestou se často ubíraly kroky i Nikolovy a jeho bratra Jury, když šli loupit. Touto cestou byla vezena, nebo šla, to už nikdo neví, do chustské nemocnice, aby tady porodila dceru, která dostala jméno Anna (podle současných informačních zdrojů se Anna ovšem narodila v chustském vězení, kde byla tehdy zadržována její matka – pozn. autora). Narodila se už po smrti svého otce, který byl ubit 16. 8. 1921. Dnes jednadsmesátiletá paní po celý život pracovala v místním kolchozu a tato práce ji poznamenala. Je upracovaná a unavená. Když jsme přišli do jejího domku, neměla vůbec chuť se s námi bavit, natož vyprávět. Zřejmě má stále pocit, že to byli Češi, kdo jí zabil otce, i když legenda o jeho životě jí musí být známa.“

Třebaže od Šuhajovy smrti uplynulo již 100 let, zájem o tuto postavu (respektive Olbrachtem stvořený mýtus) překvapivě nepolevuje, o čemž svědčí především trvalý zájem českých turistů o nejrůznější oblasti Podkarpatské Rusi – zvláště pak Koločavy.

K udržení povědomí české veřejnosti o tomto kdysi nejvýhodnějším cípu ČSR pak ve společensko-vědní sféře

přispívá především Společnost přátel Podkarpatské Rusi a její bohatá publikační činnost, která mapuje historii i přítomnost této země, která byla ve dvacátém století po dvacet let i naší zemí.

Zdeněk Víšek
převzato z časopisu Masarykův lid – listopad 2021

PROMÍTÁME

začátek vždy v 19.00 hodin, cena 150 Kč

4.3. SRDCE NA DLANI

pátek

Komedie od tvůrců hitu ŽENY V BĚHU. Láska se na věk nebo na místo neohlíží. Nikdy nevíme, kdy a kde nás potká. Můžeme se zamilovat ve školce, v důchodu, na ulici, v parku. Kdykoliv a kdekoliv.

komedie (ČR), 95 minut **D**

5.3. V LÉTĚ TI ŘEKNU, JAK SE MÁM

sobota

Komedie na motivy bestselleru Evity Twardzik, V létě ti řeknu, jak se mám, mapuje životy party čtyřicátníků, kteří se kamarádi od dětství a dodnes se setkávají, už spolu se svými rodinami. Po letech se ale začínají objevovat tajemství, které jejich životy navždy změní.

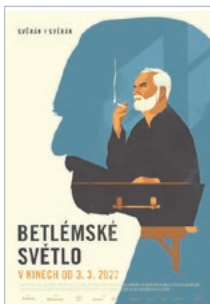
komedie (ČR), 117 minut **D**

11.3. BETLÉMSKÉ SVĚTLO

pátek

Stárnoucímu spisovateli Karlu Šejnohovi (Zdeněk Svěrák) už psaní nejde jako dřív. Nedokončené povídky se mu hromadí v hlavě a jejich postavy vylézají na denní světlo a dožadují se, aby autor pokračoval v ději. Komedie s hvězdným obsazením a s prvky magického realismu servíruje univerzální otázky lidského života s nadsázkou a humorem. Scénář filmu Jana Svěráka vznikl na motivy oblíbených povídek Zdeňka Svěráka.

komedie (ČR), 99 minut **D**

12.3. BETLÉMSKÉ SVĚTLO

sobota

Film z dílny Jana Svěráka – podrobnosti viz promítání 11.3.

komedie (ČR), 99 minut **D**

18.3. UNCHARTED

pátek

Potomek slavného hledače pokladů sira Francise Drakea, Nathan Drake, konečně našel stopu k prokleté zlaté sošce ze Zlatého města v El Doradu. Když se však vydá na cestu, zažije se mu náhle objeví zakeřní konkurenti.

akční/dobrodružný (USA), 115 minut **T**

19.3. NA CESTĚ

sobota

Na první pohled se to zdá jako obyčejný rodinný výlet. Cesta plná rozmíšek, vtípků a úsměvů má zneklidňující směr, o kterém se dozvídáme jen z drobných náznaků. Panah Panahi ve svém debutu mistrovsky kombinuje klasickou roadmovie s tichým, ale naléhavým společenským poselstvím o zemi, kde svoboda často končí hned za okny auta. V intimním portrétu jedné rodiny se spojuje humor, naléhavost, nevztíravá tragika a neobyčejně silné i uvěřitelné charaktery.

road-movie/drama/komedie (Írán), 93 minut **T**

25.3. POSLEDNÍ ZÁVOD

pátek

Drama vypráví příběh Bohumila Hanče, který tragicky zahynul spolu s Václavem Vrbatou během lyžařského závodu na hřebenech Krkonoše a z jejich příběhu se stala legenda. V hlavních rolích se představí K. Hádek, M. Adamczyk, J. Bardos, O. Kaiser, V. Pokorný, V. Javorský, J. Hájek a další.

drama (ČR), 95 minut **D 12+**

26.3. ZTRACENÉ MĚSTO

sobota

Slavná spisovatelka dobrodružných románů pro ženy se ocitne v situaci, která jako by vypadla z některé její knihy. Ve spáru únosců a uprostřed divoké džungle. Chybí jen pravý hrdina, který by ji zachránil. Nebo že by ne? Sandra Bullock, Channing Tatum a Daniel Radcliffe hledají Ztracené město ve stejnojmenné dobrodružné komedii.

komedie/dobrodružný (ČR), 105 minut **T 12+**

PROMÍTÁNÍ PRO DĚTI

vždy od 17.00 hodin, cena 130 Kč

6.3. TAJEMSTVÍ STARÉ BAMBITYKY 2.

neděle

Příběh napraveného loupežníka Karaby pokračuje. Z Jakuba je král, z Aničky královna a rodina se rozrostla o zvidavou princeznu Johanku.

pohádka (ČR), 100 minut **D**

13.3. PROMĚNA

neděle

Příběh filmu pojednává o třináctileté dívce Mei Leeové, která se samovolně proměňuje v obří červenou pandu, ale jen když příliš rozrušená, což je bohužel prakticky neustále. Dívku Mei navíc silně znervózňuje její až příliš starostlivá maminka Ming, která se od své dcery téměř nikdy nevzdálí.

animovaná pohádka (USA), 100 minut **D**

27.3. PŘÍŠERÁKOVI 2.

sobota

Od velkého „příšerákovského“ dobrodružství rodiny Wishbo-nů uplynul již rok. Jejich život se vrátil do všedních kolejí, s běžnými lidskými starostmi a hádkami. Pozvání na svatbu čarodějnice Baby Jagy a komorníka Renfielda je tak pro rodinu vítaným rozptýlením. Jenže než si snoubenci stihnou říci „ano“, slavnostní den v mžiku zničí nezvaný host, a tak se rodina musí znovu proměnit v Příšerákovy.

animovaná pohádka (SRN/Anglie), 103 minut **D**

DALŠÍ UDÁLOSTI

16.3. CESTOPIS: NORMANDIE

středa

začátek v 17.00 hodin,
sál KC PANORAMA
Vydejte se s námi
do „země hojnosti“.

T české titulky **D** český dabing **12+** přístupné od 12 let **15+** přístupné od 15 let **18+** přístupné od 18 let

Předprodej a rezervace vstupenek
na www.kcpanorama.cz nebo na tel. 774 457 269

Kde nás najdete:
Masarykova 974
Hluboká nad Vltavou, 373 41

Fot: archiv Jakuba Rause

NA ZKUŠENOU DO SVĚTA

Jižní Korea, plným názvem Korejská republika, je stát ve východní Asii, zaujímající jižní polovinu Korejského poloostrova. Jeho jediným přímým sousedem je Severní Korea. Jinak je obklopen moři, Žlutým, Japonským a Východočínským.

Počet obyvatel přesahuje 51 milionů. Největším a zároveň hlavním městem je Soul. V jeho metropolitní oblasti žije 25 milionů lidí, tedy takřka polovina jihokorejské populace. Soulská metropolitní oblast je pátá největší na světě. Další významná města jsou např. Pusan, Inčchon, Tegu nebo Tedžon. Úředním jazykem je korejština.

Jižní Korea je zřízením prezidentská republika s demokratickou formou vlády, která se ukotvila pozvolna na konci 80. let 20. století.

Ačkoli po korejské válce patřila Jižní Korea mezi nejchudší státy světa, od té doby její ekonomika zaznamenala rapidní růst a zařadila se mezi asijské tygry. V 90. letech 20. století rostla tato ekonomika nejvíce na světě. Dnes je Jižní Korea plně vyspělým státem s ekonomikou světového významu a 10. nejvyšším nominálním HDP na světě. Může se též vykázt třetím nejvyšším indexem lidského rozvoje v Asii. Je členem G 20, skupiny nejbohatších států světa. Samsung je největší elektronickou firmou planety. Země je pátým největším vývozcem na světě a osmým největším dovozcem. Je ovšem také pátým největším producentem emisí na obyvatele na světě.

I když covidová patálie svět hodně zpomalila, přece jen se některé děje dál dějí. Výměnné pobyty studentů pokračují. A to nejen v Evropě, ale i ve světě.

Jakub Raus z Hluboké nad Vltavou strávil půl roku v Jižní Koreji. Student vysoké školy ekonomické v Praze se rozhodl vyzkoušet, jak se učí ekonomii korejští studenti. V pohádkách vyrážel do světa hloupý Honza s ranečkem buchet. Dnes vyjíždějí za zkušenostmi spíše ti chytřejší studenti. Pokud jedou do země s tak rozvinutou ekonomikou, jakou Jižní Korea vládne, nejsou potřeba ani ty buchty. Stačí se rozhlížet, vnímat a porovnávat, a jak z rozhovoru poznáte, Jakub je opravdu pozorný pozorovatel.

Jen pro pořádek. Byl jste v jižní, „hodné“ Koreji nebo v té severní?

Byl jsem v té jižní, i když jsem si všiml, že studenti koreanistiky z ústavu asijských studií UK v Praze mají možnost cestovat i do Koreje severní. Ale naše ekonomická fakulta umožňuje pouze studium v Jižní Koreji, a musím říct, že jsem raději jel do té demokratické.

Přináší to i tak divný pocit, když se nad tím zamyslíte trochu hlouběji. Seoul, kde jsem prožil půl roku, je vzdušnou čarou asi 150 km od hranice se severní Koreou. Takže extrémní nadbytek, určité plýtvání jídlem, zbožím a výdobytky té civilizace, je vlastně odděleno pouhou hranicí od státu, kde vládne do určité míry hladomor a obyvatelstvo strádá nesvobodou.

Společný jmenovatel Korea, ale dva různé světy. Váš pobyt trval jeden semestr?

Ano, něco jako Erasmus, který platí pro studium v evropských státech. Toto je systém na stejné bázi, ale funguje po celém světě. Byli tam se mnou ještě dva spolužáci z fakulty podnikohospodářské a narazili jsme na další studenty z Čech, ale jinak tam tedy češtinu opravdu neuslyšíte.

Mluví se tam korejsky, angličtinu mají Korejci sice ve školách povinně, ale díky tomu, nakolik je korejština odlišný jazyk od anglického, včetně písma, výslovnosti, je pro ně extrémně těžké se naučit anglicky mluvit. Zkoušky ve školách tedy probíhají spíše ve čtení a psaní, a tím, jak je nikdo mluvit anglicky moc

neučí, stydí se lidé ten jazyk aktivně používat. Podle mého pocitu ale rozumí angličtině hodně, řekl bych, ale neodpovídají, protože by to nebylo dokonalé. Takže s lidmi na ulici, v obchodech, není jednoduchá domluva.

Ale se studenty na vysoké škole je to jiné, angličtinu ovládají mnohem líp, byli jsme v kontaktu, žili společný studentský život. Takže domluva možná, dneska už také program typu překladač v telefonu pomůže, aby komunikace fungovala.

Navázal jste kamarádské vztahy? Udržujete kontakt třeba na sociálních sítích?

Určitě, vzájemně jsme se poznávali a kamarádili, nejen s Korejci, ale i s dalšími zahraničními studenty. Potkali jsme tam také hodně amerických vojáků, také vlastně kluky naší věkové skupiny. S jedním z nich, který slouží u stíhaček, jsem hodně kamarádil.

V době kovidu je to trochu vyšínuté z obvyklé situace, turistický ruch je vlastně na nule. My přilétali se dvěma negativními testy, a přesto pak byli ještě 14 dní v izolaci. Takže kromě studentů nebo třeba těch vojáků se tam mnoho lidí v rámci civilního cestování v tuto dobu nedostalo, ale možností ke kontaktům bylo dost a myslím, že i někteří z místních studentů se přijedou do Česka podívat.

Jaké jsou rozdíly mezi stylem naší a korejské výuky na vysoké škole?

Studuji podnikovou ekonomii a management a přihlásil jsem se do podobného oboru. Pokud mohu porovnat tamější styl výuky s tou naší, byli jsme trochu limitováni on-line výukou – opět z důvodů covidu – školy tam jsou na pandemická opatření extrémně opatrné a přísnější než u nás. Pouze na testy jsme chodili do školy. Studijně náročnější než u nás bylo vyučování on-line. Vše intenzivnější, více domácích úkolů a práce. Řekl bych, že u profesů byla pravidlem velká profesionalita, většinou velcí odborníci ve svém předmětu. U studentů vysoká míra soutěživosti a pile, pečlivosti. Zároveň jsou tišší, ne až tak aktivní v hodině, ale pokud něco dostanou vypracovat, snaží se o maximální preciznost. Jsou schopni se naučit opravdu dokonale.

Panuje tam větší snaha o dokonalost a s tím související větší osobní stres?

Řekl bych, že určitě. Jednak mají vysoké nároky na sebe, ale je tam obvyklé také upozorňovat na chyby a prohršky ostatních – když vidí spolužáka například opisovat, nahlásí to. Přitom to nepovažují za negativní jev, neberou to jako donášení nebo zradu. U nás je to tolerováno, spíš se bere v ochranu ten provinilý než udavač, tam to berou jako potřebné chování, které zajišťuje rovnost podmínek, dodržování pravidel. Naopak to společnost přijímá kladně. Norma chování

v tomhle je jasná, ti lidé nejsou nevšímaví. Nejen pokud třeba nedodržujete podmínky nošení roušek, ale třeba odhodíte na veřejnosti odpad na zem místo do koše, dopustíte se nějakého přestupku, hned si vás začnou fotit a odešlou zprávu třeba na policii. Točí si vás na kameru, kontrola veřejnosti je velká, lhostejnost neexistuje. Kontrola opatření, kam je třeba nosit respirátor, lidé na ulici opravdu nikdy nemají roušku pod bradou. Běžci, cyklisté, lidé, co se koupají v moři... Disciplína je neuvěřitelná, dodržována do posledního detailu. Všude se prokazuje kódem v mobilu, v obchodech, ve veřejných budovách, takže oni přesně ví, kde, kdy a kdo byl. Pokud pak zjistí, že máte covid, mohou varovat všechny, kdo se vyskytl ve vašem okolí. Extrémně přísní a nikde tam nepotkáte výjimku z pravidla. Ten rozdíl v našich kulturách je velký. Stačí vylézt v Praze na letišti. Půlka lidí má roušku podnosem, část ji nemá vůbec...

Co je lepší?

Těžko říct? Jestli kolektivismi či individualisti, obojí má své výhody i nevýhody. Zkrátka oni jsou ochotní se ve prospěch celku chovat určitým způsobem, navíc tam už se roušky nosily i dříve před covidem. Zřejmě je k tomu dovedly zkušenosti s předešlými epidemiemi viru Sars. Navíc v té oblasti bývají větrné bouře, které s sebou nesou mikročástičky z čínských továren, takže oni se snaží redukovat nebezpečí a jsou zvyklí roušky nosit. Nezpochybňují důvody, nediskutují. To jsem nikde nezaznamenal. Prostě akceptují.

Respektuji, že na pracovištích je velký tlak na výkon, donedávna šest dní v týdnu, teď už se to zkrátilo na pět. V práci stráví 10 – 11 hodin a funguje to tam tak, že sice máte nárok na 4 týdny dovolené, ale nikdo si je nevybírání. Mladá generace se v korejských firmách snaží tenhle trend měnit. Přitom je to opravdu obtížné. Když si chcete vzít den dovolené, šéf je nepřijímá, rozmlouvá vám to, a když si ji vezmete, volá vám, píše maily a vyčítá, jak to společnost poškodilo, že kvůli vám stojí práce celé firmy... takže málokdo to zvládne ustát. Pracovní atmosféra je tam opravdu hodně tvrdá.

Kompenzují si to bohužel pitím alkoholu ve velké míře. Jsou zvykem třeba čtvrteční večery, kdy se jde s pracovním kolektivem společně „povinně“ někam do restaurace, popít a „pobavit se“. Potom večer takhle potkáte podnapilé managery ve skvělých oblecích, jak se vzájemně podpírají a šňerují si to domů. Dokonce mi říkali někteří Korejci, že pokud šéf rozhoduje, koho povýší a jsou tam dva rovnocenní kandidáti, povýší toho, kdo víc vydrží v pití, protože je „více odolný“.

Jak vypadá rodinný život? Netrpí tím?

Oni takhle hodně pracují všichni. Odpočinkou si trochu o víkendu, tradiční rodina je tam

docela silný kult, zakládají si na ní, řekl bych. Je tam důležité, aby bylo v rodině všechno v pořádku, žádné výstřelky se nenosí. Dospělé děti třeba tají, pokud mají nějaký vztah, teprve až pak přivedou budoucího manžela, aby požádal o ruku – je to většinou první kontakt, kdy se vidí s rodinou nevěsty.

Tak se tedy optám: chtěl byste žít v Jižní Korei?

Myslím, že spíše ne. I pro mne to bylo občas stresující prostředí. Je tam všechno čisté, moderní, bohaté, bezpečné, všechno skvěle funguje, ale je tam na člověka kladen mnohem větší tlak než tady. Řekl bych, že přednější jsou tam materiální hodnoty, kde pracujete, jakou máte práci, jak velký majetek... Mají zakořeněno v kultuře, že se ptají právě event. nápadníka dcery, jak velký má byt, kde pracuje, jaký ho čeká postup v kariéře... To jsou pro ně důležitá kritéria. Možná to ani není myšleno ve zlém, hledají finanční zabezpečení a pohodlí, každopádně emoční stránka člověka se moc neřeší.

Pro vás to byl kontrast mezi našimi společnostmi, pro ně je to realita. Obávám se, že civilizační choroby z psychického přetlaku tam asi hrají svou roli. A když porovnáte tamější kluky vašeho věku, jak tráví svůj volný čas?

Mám pocit, že díky globalizaci, ten styl máme podobný. Možná spíš rozdíl v uvažování, my se nebojíme občas vybočit z řady a preferovat vlastní rozhodování, oni jdou více s proudem. A vysloveně nechtějí porušovat pravidla a takový ten zajatý styl místního života.

Už jsem bohužel trochu vzdálena mládí, ale mám pocit, že za nás mladí víc řešili módu, chodili na čundry, toužili po různé moderní technice, navštěvovali koncerty, společné akce.

Dneska je to víc různorodé, řekl bych. V Koreji si extrémně zakládají na tom, být hezky oblečení. Prožívají módu, sledují trendy, ve srovnání s námi jsou rozhodně víc „vystavlovaní“ než my. Vlastně tím pádem vypadají hodně podobně, protože drží ten správný aktuální styl. U nás se oblékání dnes už moc neřeší, řekl bych, je to takové svobodné. Každý nosí, co mu vyhovuje.

Úsek školy, který jste v Koreji absolvoval, se vám započítá do studia v Česku. Našel jste nějakou inspiraci, impuls, který se teď odrazí ve vašem životě?

Po materiální stránce se oni mají líp. Ale mně to ukázalo, nakolik se tady uprostřed Evropy máme dobře my. Naše psychická pohoda, originalita, smysl pro legraci, vztahy, toho si cením. U nás klid, s lidmi se domluvíte. Tam je všechno určené a nejede přes to vlak.

Například pokud někam nemáte rezervaci, tak se tam prostě nedostanete. Neexistuje výjimka. I kdyby to nepředstavovalo žádný problém, udělat nějakou změnu proti pravidlům, neprojde to. V Česku se dá domluvit, najdete nějaký lidský přístup.

Na druhou stranu, to, jak tam všechno funguje, vyladěné do dokonalosti, zodpovědnost – to by se nám tady taky trochu hodilo. Kdyby se spojil jejich pohled na věc a náš přístup tak nějak napůl, myslím, že by to bylo ideální.

Asijské národy jsou v očích Evropana vizuálně podobní. Když jste tam měl pár kamarádů, nebo studenty ve škole, orientoval jste se v jejich podobách?

Je pravda, že ze začátku to je slučující znak, že jsou všichni černovlasí a všichni jsou vesměs také hubení. Zřejmě proto, že opravdu kladou důraz na estetický styl. Velikost postavy je rozdílná, ale obézního člověka potkáte opravdu minimálně. I ten styl oblékání bývá

stejný, takže podobnější než my si jsou. Na rozdíl od Evropanů, kde je jiná barva očí, vlasů, tvar postav a podobně.

Navíc v době kdy se nosí respirátor a můžete z dotyčného pozorovat jen oči, hnědé nebo černé, takže to opět snižuje možnost rozeznávat, bylo to náročné, ale šlo to zvládnout.

Jaká mají Korejci jména?

Mají jméno i příjmení. Zatímco u nás se vybírá z objemu asi 300 jmen víceméně obvyklých, jestli jsem to dobře pochopil, v Koreji můžete mít jakékoli unikátní jméno. Vysvětlovali mi, že se často poskládá z jejich různých slabik a může se stát, že složité jméno, které zatím nikdo nedostal. První jméno, které někdo vymyslel. Je pravda, že je také těžší si je zapamatovat. Když řeknu jména dvou kamarádek: jedna je Hye-won (혜원) a druhá Seo-yeon (서연). Je fakt, když se vám někdo představí v Česku jako Kateřina, tak si to spojit se spoustou dalších Kateřin, které znáte, a víte,

o jaké jméno jde. Ale v Koreji si musíte prostě zapamatovat unikátní jméno, které slyšíte poprvé. Někdy je také těžké rozeznat mužské jméno od ženského. I když u kluků hodně vede jméno Kim, je to výraz pro mořskou řasu, to se používá často.

Mají Korejci tendenci vyjet do Evropy? Individuálně, nebo třeba studentsky, jako ve vašem případě?

Zajímavé je, že s ohledem k tomu, jak tam vše funguje a jak se tam mají dobře, hodně velké procento mladých by se chtělo přesunout do Evropy nebo do USA. USA je velký vzor, Evropu by rádi alespoň na nějaký čas zažili.

Docela zajímavé je, že všichni Korejci znají Prahu. Pomohl tomu třeba seriál, který natočili korejští filmaři v Praze. Je to o dvou zamilovaných, s tím, že se tam objevuje hodně pražských městských zákoutí a známých míst...

Mají rádi české pivo, hodně se tam podává tmavý Kozel, v přepočtu 0,4 l kolem 100 Kč. Okraj sklenice piva lemovaný cukrem se skořicí, zřejmě i proto, že se tam sudy dopravují transsibiřskou magistrálou a než se tam dopraví, mají třeba o 5 týdnů zkrácenou expiraci.

A protože jsou sudy s kratší dobou spotřeby levnější, kupuje je víc restaurací. Aby vybalancovali eventuální změnu chuti piva před koncem doby spotřeby, zákazníkům ji trochu přisladí. Plzeňské pivo najdete v každém supermarketu a budějovický Budvar jsem také potkával docela často.

Příjemný dotek ze vzdálené vlasti... A kuchyně?

Dostanete se bez problémů k mezinárodní kuchyni, evropské, americké... Byla tam i česká hospoda, kterou provozoval přímo Čech. Takže svíčková, guláš, plzeňka, přesně jako doma, to bylo dobré, když se nám zastesklo. Jiná hospoda se jmenovala „Na zdraví“ a tam dělali třeba „Pražskou pizzu“ s krevetami nebo ústřicemi. V italské restauraci jsme zas viděli, že k pizze se nosí malá sklenička s medem a Korejci si do medu namáčeli sousta pizzy. Na další pizzu dávají batáty, máčí se do majonézy. Kombinace vás zkrátka překvapí.

Co se týče korejské kuchyně, je velmi dobrá a zároveň zdravá. Základem je rýže, hodně mořských řas, nějaká vajíčka, obrovská škála mořských plodů a ke všemu se podává kimchi, což je vlastně kysané pálivě kořeněné zelí.

Na naši chuť je místní standardní „málo“ pálivé jídlo hodně pálivé. A jejich „hodně pálivé“ je pro nás na hranici požitelnosti. Samozřejmě jsem ochutnával všechno. Časem vám ale začnou chybět naše potraviny jako chleba a rohlíky, málo mají také mléčných výrobků.

Restaurace tak jak je známe, nebo spíš rychlá bistra?

Je tam podobná nabídka jako v jiných světových metropolích, obyčejné restaurace i ty vymazlené pětihvězdičkové, bistra nebo i McDonald's, a v něm klasická nabídka, ale taky třeba „shanghai“ burger a v něm olihně. Nejlevnější a originální jsou různé stánky na tržištích. Nebo jsme navštívili malou restauraci, majitelka, starší paní, nám uvařila a podala jídlo a pak v klidu usnula u televize. Museli jsme ji vzbudit, abychom mohli zaplatit.

Kavárny byly taky zajímavé. V jedné měli k pomazlení kočky, v jiné klokany a v další samojedy, to je psí rasa, velký bílý strašně chlupatý pes. Jinde zase surikaty, nebo kavárnu Harryho Pottera. Zkrátka cokoli si pomyslíte, určitě v Seoulu najdete. Hodně také funguje tak zvané korejské barbecue. U stolu na živém ohni – plynový hořák i s odvodem spalín – sami grilujete podle své chuti syrové maso. Hodně také používají nůžky, kterými si hotové jídlo nastříháte na porce, je to docela praktické.

Hůlky k jídlu jsou samozřejmé, všechno s nimi jíte. Většina jídla je už připravena v menších kouscích a jinak se používá i lžíce, se kterou dojdete zbytek.

Korejská kultura, jaká je? Je o Koreu zájem v zahraničí?

O Koreu zájem ve světě vzrůstá. Upozornila na sebe nedávno například seriálem Hra na oliheň... („Stovky hráčů na mizině přijmou zvláštní pozvánku na dětskou hru. Uvnitř na ně čeká lákavá cena, ale může být stát život.“ Hra na oliheň je jihokorejský dramatický televizní seriál. Seriál byl celosvětově distribuován prostřednictvím Netflixu, byl kritiky pozitivně přijat a týden po své premiéře se stal v několika zemích jedním z nejsledovanějších seriálů.“ pozn. redakce)

Korejský pop se také prezentuje, už asi před 10 lety na YouTube píseň GANGNAM STYLE pokořila jako první 1 miliardu zhlédnutí. Takže svět se zajímá, dovedou zaujmout.

Seoul je obrovská městská aglomerace, kde žije asi 13 milionů lidí. Procestoval jste i okolí?

Byli jsme se podívat ve městě Busan, má se tam konat příští EXPO v roce 2030. Jeli jsme rychlovlakem, takže těch 400 kilometrů překonáte velice rychle. Pak jsme navštívili ostrov Jeju. To už je místo v tropickém pásu, kam jezdí Korejci na dovolenou. Uprostřed ostrova je sopka, vulkán, vysoký kolem 2000 metrů nad mořem. Tím jak stoupáte vzhůru ke kráteru, projdete vlastně několika klimatickými pásy, od palem a kvetoucích přírody až nahoru k řídké kleči.

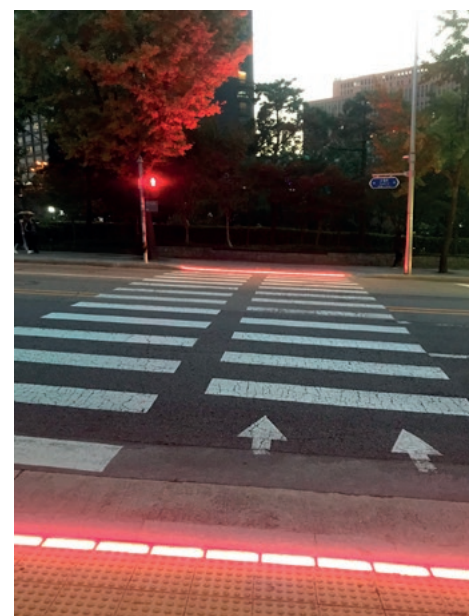
Počasí prakticky jako u nás, v listopadu a prosinci jdou teploty rychle dolů. V létě bylo velké horko, v říjnu ještě chodíte v tričku, a pak najednou napadne sníh. Korea je ale pečlivá i v tom, že posílá všem občanům na mobil pokyny: Dnes bude horko, je třeba hodně pít a vyvarovat se delšího pobytu na slunci.

Takže jste se, Jakube, vrátil trochu rozmazlený?

Když stojíte a čekáte na přechodu na zelenou, pokud prší, nebo svítí slunce, roztáhne se nad vámi markýza. Navíc dělají světlené pásy na chodníku před přechodem, rozsvítí se zeleně nebo červeně, podle toho, jaká barva svítí na přechodu.

Těsně před odletem jsme si také byli ještě zalyžovat. Na lyžování vám půjčí kompletní vybavení, lyže, boty plus oblečení. Pokud jdete cvičit do tělocvičny, čekají tam na vás police s čistým sportovním oblečením, půjčíte si a při odchodu hodíte do boxu – vyperou sami.

To všechno ve vás vzbuzuje pocit péče a tedy je vám to příjemné. Nikdo také ale tuto péči neničí, nekrade...

Takže vítejte opět v naší milé – ještě trochu nedokonalé – vlasti. Těšíme se na další vyprávění z cestování.

FILIP TOUL – NADĚJNÝ ATLET

ČERSTVÝ MISTR ČR NA 1500M V HALE V KATEGORII DO 15. LET

Foto: archiv rodiny

Město Hluboká je městem sportu a sportovců. Nejen těch zasloužilých, ale i mladých nadějí, o kterých možná (určitě) ještě uslyšíme. Například čtrnáctiletý Filip Toul se věnuje atletice, plavání a triatlону. A začíná sbírat svá první vítězství. Je krajský přeborník v běhu, v plavání a v triatlону. Získal vítězství v rámci jihočeského kraje. Stal se jihočeským rekordmanem v běhu – Filip uběhl 3000 m v čase 9:29,48 a zlepšil tak předloňský žákovský rekord Jakuba Homoly 9:30,81.

Filip byl dále druhý v kategorii o rok starších závodníků v rámci mistrovství České republiky na 3000 m, které absolvoval s o rok staršími konkurenty.

Filip je svěřenec trenérů Pavla Nováka a Pavla Suchého SK Čtyři Dvory a dělá jim radost. Stejně jako svému tatínkovi, který se v minulosti atletice také věnoval a dosahoval vítězství či

medailová umístění v bězích na 400 m, 800 m, 1500 m, 3000 m či 5 000 m.

Rodiče všechny své tři děti vedou ke sportu od malička, zdá se ale, že právě Filip je ten, kdo dovede na závodech nasadit tempo, kterému ostatní borci nestačí. O vítězi je tak předem jasno.

Držíme tedy sympatickému a sportovně disciplinovanému Filipovi palce. Ať svůj talent využije co nejlíp a ať mu to v letošní sezóně skvěle běhá a plave.

Na sportovní téma jsme si povídali s tatínkem i synem.

TATÍNEK:

Filip dělá lehkou atletiku, plavání, biatlon. Jsou to sporty, které se prolínají a doplňují. Z

pohledu rodiče jsou to zdravé sporty, určité jsou vhodné pro podporu zdravého růstu u mladých sportovců... Filip miloval pohyb od malička a sportovat ho celou tu dobu baví. Tak trochu jsem asi pro něj vzorem byl. Dělal jsem běh, triatlon, a protože jsme Filipa často brali s sebou, naše aktivity okoukal od mala.

Filipova maminka ho už jako batole brala na plavání a hodně se mu věnovala. Už od dvou let „doháněl“ peloton cyklistů na dětském odrážedle, později sám začal zkoušet, co ho baví, a zdá se, že je opravdu talentovaný sportovec. Jsme za to rádi.

Filip začal s plaváním, pak s triatlónem. Chodí do oddílu PLAVÁNÍ ČB na plovárnu v Budějovicích, ke skvělému trenérovi Markovi Bílkovi. Běhá s SK Čtyři dvory ČB, pod vedením trenéra Pavla Suchého se hodně zlepšil a vyprofiloval. Nedávno v Brně na závodech 14 letých prohrál boj o první místo o pár setinek vteřiny, a to už jsou mezinárodní závody. V krajských sbírá ceny, zaběhl rekord... Úspěchy jsou povzbuzující a my jsme samozřejmě za tu motivaci rádi. Je fajn, že nesedí doma u počítače a nekouká do mobilu, ale dokáže na sobě pracovat.

Filip je zodpovědný a nezanedbává ani ostatní věci. Chodí na gymnázium, studuje velmi slušně a užívá i normálního klučáckého života. Dělá nám radost.

Musím Filipa pochválit, jak je disciplinovaný. Já měl běh vždycky rád a bavil mě, ale on je opravdový tahoun. Byli jsme spolu doma v karanténě, a tak jsme si plánovali, že vyběhneme sami do přírody. Ale nebylo dobré počasí, trochu dešť, trochu sněh, zima, mně se nechtělo. Ale Fila má disciplínu – ne, ne, mám vypsané tréninky, já jdu. Tak jsem vyběhl samozřejmě taky, abych se nemusel stydět, *usmívá se tatínek*.

Loni se Filipovi podařilo vyhrát mistrovství republiky v aquatlonu, to je odnož triatlónu, plave se 300–400 metrů a podle výsledku plavání běžíte. Jsou to jarní a podzimní akce, které se konají v bazénu, nikoli na volné vodě.

Triatlon, jako propojení běžecké, plavecké a sportovní disciplíny mi připadá dokonalé. První triatlony se u nás začaly konat začátkem 80. let, dokonce první oddíl pod záštitou ČSAD vznikl tady v Budějovicích. Já začínal jako sedmnáctiletý kluk, tehdy to bylo opravdu pro skalní příznivce. Dneska už se třeba do vody leze jen v neoprénu, my tehdy opravdu v rybnících mrzli. Už léta se účastníme tady za humny ve Zlivi triatlónu, který už funguje 40 let. Vždycky jsme se tam scházeli na tři dny ve velkém počtu, užívali si to a děti jsme

brali s sebou. I v tom je to všechno dokonalé, sportujete mezi úžasnou partou kamarádů na celý život. Takže Filip byl u toho od malička, všichni naši kamarádi taky s malými dětmi, které postupně dorůstají.

Filip je vlastně ale jediný, který u toho vydržel. Člověk nesmí mít malé cíle, a v tom je náš Filip fakt dobrý. Pokud sportovec nemá vůli, ať se jedná o chuť trénovat, nebo zvládnout psychicky i fyzicky závody, nefunguje to, *podotýká tatínek*.

FILIP:

Filipe, sportuješ rád? Jak poznáš, že už máš na dosah rekord?

Sport mě baví opravdu hodně už odjakživa. Musím mít dostatečně natrénováno, a pak už se dá odhadnout z výsledků tréninku, že by to mohlo dobře dopadnout. Samozřejmě závisí na aktuální formě a štěstí při závodu, aby všechno dopadlo co nejlíp. A pak je to radost.

Když máš sport opravdu jako srdeční záležitost, tak asi neuhneš, jsi vytrvalý a budeš se snažit dál. Co ti sport dává, kromě toho, že máš dobrou fyziku?

Sport mi dělá dobře, zabíhat si, plavat, hlavně mě to baví. Hodně sportujeme i v rodině, v zimě jezdíme všichni na běžky. Určitě jsou fajn i vztahy v oddíle. S kamarády je to lepší, zvlášť během tréninků. Jdeme spolu ať už běhat nebo plavat, jsou to kluci, na které se můžu spolehnout. Je mnohem těžší se přemluvit sám

a jít trénovat, než když je nás víc. Můžeme se vzájemně poměřovat, jak to komu běhá, nejsme žádná konkurence, prostě nás baví stejný sport. Je to všechno takové komplexní sportovní vyžití, které se vzájemně doplňuje, takže nám to maximálně vyhovuje. Baví mě zkoušet i triatlon, účastnil jsem se Aquatlonu v Budějovicích. Jsem rád, když ukončíme sezónu, která byla úspěšná, vidím za sebou výsledky a už se těším a jsem nedočkavý na další závody.

Triatlon je hodně náročná disciplína, doufám, že pro mladší borce jsou verze dráhy trochu kratší?

Jako starší žák 14-15 let nemáme parametry mužů, pro nás je to 0,4 km plavání, 12 km kolo a 3 km běh. A pokud je to plavání ve volné přírodě a voda má míň než 18 stupňů, nahradí se disciplína.

Jaké máš plány do budoucna? S tvým nasazením to vidím na dlouhodobý plán.

Hodně jsem o tom přemýšlel, a byl bych rád, pokud mi to půjde, abych se postupně dostal na evropské poháry a reprezentační akce. Postupně se nominovat do evropské špičky.

Ale ještě mám čas, jsem teprve v tercii na gymnáziu Česká v Budějovicích.

U nás ve škole je sportovců hodně, sportovní gymnázium Česká v tomhle dobře funguje, studenti od nás se třeba v plavání pravidelně účastní Českého poháru a mistrovských soutěží ČR. Zatím mám ještě dost volného

času, abych se mohl věnovat sportu, učení zvládám. Pokud budu časem vybírat vysokou školu, určitě přemyslím o tom stát se trenérem, a do toho se věnovat ještě aktivnímu sportu, to by se mi líbilo. Takže Fakulta tělesné výchovy a nějaká trenérská specializace.

Ale to je ještě opravdu daleko, soustředím se spíš na aktuální věci.

Máš nějaký vzor?

Třeba Jakob Ingebrigtsen z Norska, vítěz patnáctistovky v běhu na loňské letní olympiádě v Tokiu. Z českých sportovců například Jakub Davidík.

A nedávno jsem viděl film Zátopek, ten se mi moc líbil.

Atletika je individuální sport, je fajn mít kolem sebe kamarády, ale pak při závodě je na to člověk vždycky sám. Atletika, triatlon, plavání, každý závodí sám za sebe. Snažím se být disciplinovaný, dokázat se chovat tak, abych to nepřehnal, nepřetáhl, aby tělo zvládalo zátěž, je dobré se vyvarovat úrazu. Myslím, že zrovna trochu taková krize u mne proběhla, ale zase je asi dobře si tím projít, aby pak člověk věděl, kde má hranice a co už je moc.

Věřím, že mě sportování udržuje i v odolnosti proti nemoci, pokud už onemocním, je to na pár dní, a brzy jsem zase ve formě. Určitě se tím posiluje imunita, a atletika je taky sport na celý život, může se provozovat od mládí až do dospělosti.

PROČ SE VĚNOVAT ATLETICE, KRÁLOVNĚ SPORTU?

... je komplexní

Atletika je považována za olympijský sport číslo jedna a přezdívá se jí „královna všech sportů“. Je tím vyjádřeno jednak její majestátní postavení zčásti dané dlouhou tradicí sahající až do starověku, jednak se tak vzdává hold její celistvosti. Atletika totiž kultivuje nejen tělo, když rozvíjí všechny základní pohybové dovednosti jako je běh, skok a hod, svůj pozitivní vliv má i na psychickou a mentální sféru člověka. Učí cílevědomosti, houževnatosti, vytrvalosti... a zprostředkovává celou škálu pozitivních emocí souvisejících s překonáváním sama sebe.

... je různorodá

Snad žádný jiný sport nenabízí tak širokou škálu možností. Vrhý a hody rozličným náčiním, běhy krátké, dlouhé, do vrchu, přespolní či přes překážky, skoky do dálky i výšky, sportovní chůze či víceboje, které všechny dovednosti unikátně kombinují. Každý si tak může najít oblast, která mu sedí a v níž se bude moci realizovat.

... je spravedlivá

Žádné soudy, dohady a náhody. Základním rysem atletiky je její měřitelnost postavená na tak objektivních veličinách jako jsou metry a vteřiny.

Vítězí ten, kdo je v cíli nejrychleji či dohodí nejdál, nikoliv ten, komu straní rozhodčí.

... není drahá

Atletika patří k aktivitám, jejichž provozování je relativně finančně nenáročné. Není pro ni nutné kdovíjak nákladné vybavení a také příspěvky na činnost oddílu a závodění jsou ve srovnání s jinými sporty spíše nižší.

JIHOČESKÝ TRIATLON MÁ ZA SEBOU 35 LET DLOUHOU TRADICI

Kdy a kde triatlon v Česku vznikl? Dostal se k nám v osmdesátých letech, zpočátku nijak organizovaný. U nás na jihu se triatlonisté rekrutovali z cyklistů, na severu zase z lyžařů. V Budějovicích vznikl oddíl ČSAD České Budějovice a byl to první triatlonový oddíl v Československu. Později vznikl také samostatný svaz triatlonu.

Byla to tenkrát nová věc a prestižní záležitost – kdo absolvoval triatlon byl obdivován. Závodníci byli většinou cyklisti nebo atleti. Mládež v závodění původně vůbec nefigurovala, ale později první průkopníci přivedli své děti, a díky tomu triatlon pokračuje... V česko-budějovickém Trisku se systematicky pracuje s mládeží, jihočeská stopa je v triatlonu pořád dobře patrná.

Zdroj: <https://www.idnes.cz/sport/ostatni/karel-stroleny-triatlon->

JAK ZAČALY JEZDIT AUTOBUSY

Počátky autobusové dopravy na Českobudějovicku nám možná budou vonět romantikou, ale byl to ve skutečnosti tvrdý chléb. Boj s technickými obtížemi a s úřady, jedno horší než druhé.

Autobusy měly zajistit pohodlné cestování pro všechny. Kousíček tohoto předpokladu je zakódován i v samotném slově. Nejstarším prostředkům hromadné dopravy se říkalo „omnibus“, což je vlastně třetí pád latinského zájmena všichni, znamená tedy „všem“. Když omnibuses dostaly motor, začalo se jim říkat automobilní (samohybný) omnibus, zkráceně pak autobus. A když dnes z pohodlnosti říkáme už jen „bus“, není to nic jiného než koncovka třetího pádu v latině. Krásný příklad, jakými cestami se ubírá jazyk při hledání nových slov.

Autobusové linky spojují jihočeskou metropoli s okolními obcemi sto deset let. Rozjížděly se pomalu, jedna po druhé. Ten první pravidelný spoj měl koncové stanice České Budějovice a Třeboň, ale důležitým bodem na trati byl Lišov. Linka vznikla vlastně jako náhrada za projektovanou železnici, na kterou se marně čekalo skoro půl století, ale ani autobus neměl cestu ušlapanou. Nápad se zrodil nejspíše v roce 1906. Nejprve získal úřední souhlas k provozování spoje třeboňský aviatik Čeněk Barthell, věc však ztroskotala na odmítavém postoji tamní městské rady. V Českých Budějovicích roku 1909 zase autobusovým nadšencům zkřížil plány městský policejní úřad s odůvodněním, že se přece právě zavádí tramvaj, a že toho dopravního ruchu by bylo trochu moc najednou.

Z iniciativy několika známých lišovských a budějovických osobností potom vznikla dopravní společnost, která si do názvu vytkla tehdy ještě zcela neobvyklé slovo „Autobus“. Mezi průkopníky patřil Dr. August Zátka. Shromážděné peníze umožnily zakoupit vůz značky Laurin & Klement pro třináct cestujících, když před tím společnost obdržela varování, aby nekupovala vyřazené autobusy od pražské obce, jelikož „je prý to brak, jehož součástky jsou sehnány z více továren“. Na svou trasu se vůz poprvé vydal 11. června 1911, čímž předběhl všechny ostatní autobusové linky v jižních Čechách. V novinách a turistických průvodcích vycházel jízdní řád, z něhož se dozvíme, že v době zahájení dopravy jezdil autobus třikrát tam i zpátky. Poprvé v 5.10 ráno, poslední zpáteční cesta končila ve tři čtvrtě na devět. Jízda do Třeboně trvala hodinu a půl. Vyjíždělo se od hotelu Slunce na budějovickém náměstí, další zastávky byly na Lannově třídě, u nádraží, na Rudolfově, na Klauďě, v Lišově u hotelu Obec, ve Štěpánovicích, u Vranína, na třeboňském předměstí a před hotelem U koníčka na náměstí. Napřesrok měla společnost už tři autobusy a tři šoféry a jízdní řád ujišťoval, že se jede za každého počasí. Sláva prvního autobusu trvala jen tři roky. Sotva zazněly první výstřely světové války, musely všechny tři vozy na ruskou frontu, kde prý vozily raněné. Jeden voják o nich psal rodině, jelikož uprostřed válečného pekla mu nápis „Lišov“ na boku vozidla připomněl domov. Po dobu války jezdil na trase poštovní dostavník, na prvního máje 1920 byl autobusový provoz obnoven.

Po pravidelné hromadné dopravě začala pošilhávat také Hluboká. Aby nemusela závidět Lišovu autobusu, ujal se myšlenky autobusového spojení s Českými Budějovicemi hlubocký Okrašlovací spolek. To bylo hned v roce 1911. Jenže cesta k uskutečnění trvala patnáct let. Neúspěšně se jednalo s lišovskou dopravní společností, byla přesvědčována Občanská záložna, aby se ujala financování podniku, a aby nemusela být linka provozována soukromníkem. Nadějnou snahu hlubocké obce přerušila světová válka. Nakonec ovšem stejně doprava skončila v soukromých rukou, a to ku prospěchu věci. Koncesi na autobusovou trať České Budějovice – Hluboká nad Vltavou získal v roce 1926 Antonín Beneš, jenž nasbíral cenné zkušenosti jako dlouholetý řidič lišovského autobusu, ale už před první světovou válkou pomáhal také zavádět výrobu v pobočné továrně Škoda v Černé Hoře. Postupně začal jezdit až do Dřítňe, Purkarc a Týna, zaměstnal ve své firmě všechny své syny a zetě. Po únoru 1948 bylo znárodněno pět Benešových autobusů a několik nákladních vozů, samotného Beneše komunistická justice za napomáhání k útěku do ciziny odsoudila k práci v jáchymovských dolech. Vrátil se s podlomeným zdravím a brzy zemřel. Ale to předbíháme k neradostným koncům soukromé dopravy.

Dalším městečkem, které získalo pravidelné spojení, byly Ledenice. Josef Vech v roce 1926 zakoupil autobus Škoda se čtrnácti dřevěnými lavicemi a dvakrát denně začal dojíždět do Českých Budějovic. Jízdné přišlo na 6 korun, ale „silnice byla v bídném stavu a jízda tedy byla svízelná“. Zpočátku navíc obyvatelé neměli k novince velkou důvěru, a tak Vechovým vozem jezdilo jen pět až šest cestujících.

Koncem dvacátých let se soukromá autobusová doprava rozmohla dříve netušenou měrou. Zatímco roku 1927 vyjíždělo z Českých Budějovic osm pravidelných linek, v roce 1930 už patnáct. Na jaře 1927 začala jezdit linka přes Kamenný Újezd do Chlumce, provozovaná Františkem Mojžíšem, ale také Vaněčkův autobus do Římov a Besednice.

Ani ne čtyřicetiletý zámečník František Picka z Hosína vykonal v roce 1927 šoférskou zkoušku a získal řidičský průkaz, tehdy zvaný vůdčí list. Okamžitě zakoupil autobus Škoda 505, v němž mohl vozit až dvacet pasažérů, ale těžce se tím zadlužil. Začal provozovat linku Hosín – Lhotice – Kolný – Velechvín – Chotýčany – Borek – České Budějovice, kterou průběžně měnil v reakci na to, jak jednotlivé úseky vynášely, podle toho, co bylo za den a kde se právě konal trh. Zajížděl do Ševětína i Dolního Bukovska. Díky tomu se ovšem dostal do křížku se zákonem, neboť úřady mu povolily jen jednu přesně stanovenou trať. A vždycky se našel někdo, kdo podal na Picku oznámení. Pro obyvatele odlehlých vesnic však byl Pickův autobus požehnáním, jelikož na vlak museli jinak pěšky až osmnáct kilometrů. František Picka skončil tragicky a trochu záhadně: v českobudějovickém obchodním domě U Hajíčků propadl skleněnou tabulí a vykrvácel.

Podnikavý Jan Mrkvan ze Záborky si opatřil autobus Praga se sedmnácti sedadly a od roku 1928 dopravoval cestující na trase ze Lhenic přes Záborku, Čakov a Dubné až na budějovické náměstí. Rok nato zřídil pravidelnou linku Václav Dráb ze Žabovřesk, a sice mezi Radošovicemi a Českými Budějovicemi. Ráno jel do města a v poledne zpět. Obyvatelé vesnic si službu velmi pochvalovali. Postupně došlo k propojení Českých Budějovic také s Netolicemi, Trhovými Sviny, Vodňany či Křemží a Brlohem. Na spoje se nedalo úplně spolehnout, závisely hodně na sýzdnosti silnic. Stalo se třeba, že kvůli sněhovým závějím autobus čtvrt roku vůbec nejezdil. Některé linky měly jepičí život, jako například na trase z Trhových Svinů do Svatého Jana nad Malší, která byla v provozu pouhé dva měsíce a skončila ztrátou.

Autobus byl obecně dražší než vlak. Zatímco ve III. třídě na železnici se platilo 20 haléřů za kilometr, v autobusech kolísala cena mezi 40 haléři a 1

korunou. Rozhodovala hlavně konkurence. Řidiči bývali někdy náladoví a nechtělo se jim jezdit s prázdným vozem. Roku 1931 si například budějovický obchodník Schöttner stěžoval na jistého dopravce, že odmítl dojet pro jeho manželku až do koncové stanice. Šofér prý odsekl: „Když jsem ji nevezl tam, nepovezu ji též zpět, leda za doplatek 15 Kč“.

Jednotlivé linky měly svá odjezdová stanoviště na různých místech: pět na začátku Rudolfové třídy, tři na dnešním Senovážném náměstí, dvě v České ulici, dvě v Kněžské, po jedné v Krajinské, Husově a Žižkově. Policejní orgány se od dvacátých let snažily soustředit odjezdy na jediné místo, ovšem marně. Také Jihočeský autoklub už v roce 1927 navrhoval zřídit autobusové nádraží v místech dnešního, ovšem narazil na nesouhlas městské rady – komunikace u železničního nádraží je už tak přetížena! Povedlo se to až nařízením policejního ředitele Nečásky za okupace, kdy nebylo nutno brát tolik demokratických ohledů. S platností od 1. prosince 1940 byly povoleny jen úředně stanovené zastávky a veškeré linky musely povinně vyjíždět z dnešního Senovážného náměstí, a to od hostince „U labutě“ a „U zlaté husy“.

Jízdy autobusů se neobešly bez nehod. Osudnou se dvanáctiletému chlapci stala v březnu 1912 dětská hra, při níž se děti vozily vzadu na žebříčku, který sloužil k ukládání zavazadel na střešinu. Nezbeda ujel po Rudolfově asi 300 metrů, načež spadl hlavou na kámen a následkům zranění podlehl. O rok později náledí způsobilo, že vůz sjel do příkopu na Klauďu u Lišova a vrazil do stodoly, přičemž byl syn majitele pohřebního ústavu Humanitas vymrštěn ven a zlomil si zápěstí. Antonín Beneš, ještě za volantem lišovského autobusu, rozbil výklady několika obchodů v Kanovnické ulici, když se vyhýbal povozu plně naloženému slámu.

Nehody měli rádi novináři, jako například tu z listopadu 1926: „Včera ráno jel autobus Bohumila Kinkora, hoteliera z Netolic do Českých Budějovic. Když dojížděl ke Čtyřem Dvům, chtěl šofér Jaroslav Rataj s autodrožkou patřící Růžence Bláhové za ním značnou rychlostí jedoucí autobus předjet. Ač autobus jel správně po levé straně, projel Rataj těsně vedle autobusu a uhnul dříve než měl, na levou stranu. Tak se stalo, že zachytil skříňkou na autodrožce připevněnou přední pravé kolo autobusu, na němž též připevněno je řízení. Řidiči autobusu, Bohuslavu Kinkorovi nepodařilo se již řízení na levo prudkým nárazem sražené vyrovnati, a tak se stalo, že autobus se převrhl právě na stranu, kde jsou dveře do vozu. Ve voze sedělo as 14 osob, z nichž 10 utrpělo lehčí zranění. Zranění byli:

Jan Bílý, krejčí, Anna Knárová, vdova po strojířci, Ida Mýgová, Jan Vacl, učitel, Františka Michálková, Josef Šmajcl, zámečník a hotelier Bohumil Kinkor, vesměs z Netolic, dále Josefa Fialová ze Včelné, Marie Dobiášová z Českých Budějovic, František Liška, hostinský z Pištína a Josef Kozel z Česnovic. Šofér autodrožky Rataj po činu s místa nešťastí ujel do Českých Budějovic a vrátil se na místo teprve, když věc byla prozrazena. Případ bude mít soudní dohru.“

Jednoho lednového večera 1928 se unavený obchodník dobyt看 vrátil domů do Lišova. Na Rudolfové silnici usnul a svalil se na ruku šoféra Boučka, jenž nečekaným nárazem strhl volant a vjel do příkopu. Nehoda se naštěstí obešla bez vážných poranění. Neuplynul ani měsíc a nastal další incident na Rudolfové, blíž k městu: jistá žena v autobuse za jízdy otevřela dveře tak nešťastně, že porazily krejčího Wiedemana, jdoucího po chodníku. K tragédii došlo 7. srpna 1932 na silnici u Bzí, kde autobus srazil a usmrtil lesního správce Hugo Trnku, lesnického odborníka a spisovatele. Ironií osudu seděla v autobuse Trnkova manželka.

Průkopnickým dobám pomalu odzvonilo s příchodem hospodářské krize. Řadu soukromých linek převzala státní poštovní správa anebo Československé státní dráhy, které tak mohly účelněji provázet autobusová spojení s vlakovými. Jenže i tahle mince měla dvě strany. Redaktoři Technického jihu si zjara 1929 povzdechli: „...několik bystrých lidí zavedlo již před několika lety v jižních Čechách autobusovou dopravu. Riskovali své malé jmění, krvavě se zadlužili, aby koupili vůz. Dnes přichází někdo, kdo jim bez rizika bere živobytí...“. S velkou slávou zahájila svou činnost v červnu 1931 akciová společnost Jihočeské podniky pro automobilovou dopravu, obecně známá pod zkratkou JAS. Pro místní soukromé linky znamenala asi tolik, co Baťův koncern pro malé ševce. Začínala s deseti vozy, ale o sedm let později provozovala už 72 autobusů a ročně dopravila až 600 tisíc cestujících v jednadvaceti soudních okresech celých jižních Čech.

Soukromí dopravci se stále více orientovali na zakázky, v nichž byli pružnější než státní podniky. Na příležitostnou dopravu hotelových hostů, svatebčanů či zájezdů. Přesedlali na spolehlivější moderní vozy a vzpomínali na počátky, zavánějící dobrodružstvím i nejistotou.

Daniel Kovář

(převzato s laskavým dovolením časopisu *Barbar!*, zimní speciál 2021)

ALŠOVA JIHOČESKÁ GALERIE

MARKÉ ČÍHAL | IMPERIÁL

JAKUB JANOVSKÝ | BETONOVÁ ZAHRADE

MARGITA TITLOVÁ YLOVSKY | NA
HLUBOKÉ 2022

Marek Číhal (*1986, Velké Meziříčí) je absolventem ateliéru Vladimíra Skrepla na pražské Akademii výtvarných umění. Od počátku se snaží propojovat různé umělecké žánry a zapojovat malbu integrálně například do architektury. Variabilita technických prostředků, odpovídajících autorovým záměrům, střídaných s intuicí, jistě podepřenou v umělci zvláštní vnitřní zákonitostí, trvá až po sám závěr díla. Náměty propracovává se silně expresivním akcentem, v němž lze spatřit ohlasy neo-expresionismu a graffiti scény. Reálné prvky se stávají výrazem autonomní obrazové skladby. Jako bytostný kolorista využívá intenzivní barevnost a pro obrazy volí motivy jak z historie (reminiscence na staré mistry), tak ze současnosti. Kurátorem výstavy je Adam Hnojil.

Jakub Janovský (*1984), absolvent pražské AVU (Ateliér kresby prof. Jitky Svobodové), pracuje ve své figurativní tvorbě s aspekty osobní a kolektivní paměti. Jeho autorská výpověď je svědectvím poslední generace narozené ještě v totalitním Československu, jejíž zkušenost souvisí s atributy

socialistického životního stylu, s jejich přetrváváním a rozpadem v devadesátých letech. Výstava nazvaná Betonová zahrada sice odkazuje na slavný román britského spisovatele Iana McEwana, naplňuje však zcela jiný obsah, kterým je ironizující i melancholická reflexe dětství a dospívání ve specifickém prostředí panelového sídliště, jež má vliv na formování dětského světa v různých vrstvách jeho projevů. Představen bude průřez klíčových děl Jakuba Janovského, včetně prací, které vznikají přímo pro výstavu v AJG. Kurátorem výstavy je Petr Vaňous.

Margita Titlová Ylovsky (*1957, Praha) je multimediální výtvarnice, absolventka Akademie výtvarných umění v Praze v roce 1983. Umělkyně náleží k silné generaci výtvarníků, kteří se začali prosazovat v osmdesátých letech minulého století a představovali alternativu k oficiální umělecké scéně komunistického Československa. Autorka je známá experimentátorka s performativními sklony s principy vycházejícími a reagujícími na tělesnost. Práce je mnohdy založená na spontánnosti a náhodě jako důležitém tvůrčím prvku. Zajímají ji různé typy energií, otázky identity, intimity, vztahy mezi mužem a ženou, které zkoumá a projektuje do svých kompozic. Kurátorem výstavy je Adam Hnojil.

Výstavy budou moci návštěvníci zhlédnout **od 6. 3. do 5. 6. 2022, otevřeno denně, březen – duben 9:00 – 16:00, květen – červen 9:00 – 18:00.** Zámecká jízdárna, Hluboká nad Vltavou 144.

HRAVÉ LÉTO 2022 S HLUBOKOU V POHYBU

DĚTI 0–3 ROKY

DĚTI 3–6 LET

PRO DĚTI 5–15 LET

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY 2022

doporučený věk

11.–15. 7. DĚTI NA STARTU	příměstský tábor plný pohybu (gymnastika, atletika, karate, jumping, míčové hry a další)	5+
18.–22. 7. FORTNITE	tábor inspirovaný oblíbenou hrou, který si užijeme v reálném světě; budeme si hrát, sportovat, tvořit a poznávat	6+
18.–22. 7. PŘEŽITÍ I.	dobrodružný tábor s exkluzivním programem: paddleboarding, lezecká stěna, sportovní střelba, záchrana tonoucího, orientace v přírodě a další	8+
25.–29. 7. BALET	protančený tábor s baletní lektorkou Annou Valasovou (Jihočeské divadlo) a výukou angličtiny pod vedením Radky Zdichové	6+
1.–5. 8. KARATE	sportovní tábor karate s profesionály z Fight Club ČB	5+
1.–5. 8. RYBAŘENÍ	enviromentální tábor pro milovníky přírody s BcA. Jakubem Kabátem; tento tábor proběhne za sportovním areálem = u cyklostezky směr ČB	6+
8.–12. 8. MINECRAFT	tábor inspirovaný oblíbenou hrou, který si užijeme v reálném světě; budeme si hrát, sportovat, tvořit i poznávat	6+
8.–12. 8. PŘEŽITÍ II.	dobrodružný tábor s exkluzivním programem: paddleboarding, lezecká stěna, sportovní střelba, záchrana tonoucího, orientace v přírodě a další	8+
15.–19. 8. GYMNASTIKA	tábor plný gymnastiky s lektorkou Anetou Zemanovou doplněný o výuku angličtiny pod vedením Radky Zdichové	6+
22.–26. 8. DIVADELNÍ	nácvik představení pod vedením P. Petrlikové; součástí bude i výtvarná činnost a tvorba kulís; tábor vyvrcholí divadelním představením	6+

KDE: BEZDREVSÁ BAŠTA

Po domluvě možné zajistit svoz z Hluboké; změny a srazy upřesníme.

KDY: VŽDY 7.00–16.30 H.

Hlavní táborový program probíhá od 8:30 do 16:00 h.

BĚŽNÁ CENA: 3.000 Kč

V ceně vždy 2x svačina a oběd, diplom, tričko, profesionální instruktoři a vybavení. Kapacita každého tábora je 25 dětí.

SLEVA 1.000 Kč

pro členy klubu Děti v pohybu

Pro prvních 25 přihlášených dětí v mladším školním věku (dětí, které právě absolvovaly 1. až 5. ročník ZŠ)! Slevu lze využít i na více táborů z naší nabídky. Přihláška do klubu je ke stažení na www.hlubokavpohybu/klub.

PODROBNOSTI & PŘIHLÁŠKY:
www.hlubokavpohybu.cz
hlubokavpohybu@gmail.com

777 147 740

DĚTI Z BEZDREVSKE BAŠTY PŘEDSTAVILY SVÁ VÝTVARNÁ DÍLA VEŘEJNOSTI

Magické datum 22. 2. 2022 bylo pro děti z Bezdrevské bašty další velkou zkušeností. Proběhla první vernisáž jejich tvorby pod názvem SEZNAMOVÁNÍ.

Výstava výtvarných prací dětí prvního a druhého ročníku individuálního vzdělávání prezentuje práci za první školní pololetí. Děti si za tuto dobu vyzkoušely portrétové studie, figurální studie, malbu temperou, akrylem, lavírování, tisk, kombinované techniky i prostorovou tvorbu.

Proč seznamování?

„Nejenže se děti seznamují s výtvarným dílem a různými technikami, ale i proto, že my jako jejich učitelé a průvodci jim pomáháme seznamovat se s životem a se vším, co jim svět v tomto věku přináší. Obdobnou roli v jejich poznávání hrají i rodiče, kteří společně s námi zvolili tuto netradiční formu vzdělávání, objevování a seznamování. Díla samotná ukazují, jak děti vnímají barvy, představují jejich individuální pojetí každé techniky, dobře rozvinutou fantazii a hlavně chuť tvořit,“ vysvětlila učitelka a průvodkyně Mgr. Markéta Vejvodová.

Při zahájení vernisáže se děti uvedly hudebním představením „Sněhurka a sedm trpaslíků“, které s nimi nastudovala **Petra Petrliková**. Velké poděkování patří **Markétě Vejvodové** nejen za vedení dětí v hodinách výtvarné výchovy, ale i za prezentaci jejich práce. Poděkování dále patří předsedkyni spolku Hluboká v pohybu **Karle Peldové**, panu radnímu **Jindřichu Soukalovi**, rodičům a všem, kteří v tento významný den přišli děti podpořit. Za občerstvení děkujeme **Café-bistro na dobré cestě**. **Petru Pišovi** děkujeme za poskytnutí výstavních prostor.

Výstavu je možné navštívit do konce března v prostorách KC Panorama.

Foto: Karla fotograf Ročeň, archiv spolku.

JE TADY BŘEZNOVÝ KURZ MONTESSORI DÍLNÍČEK V KOMBINACI SE SPORTEM

V minulém čísle zpravodaje jsme informovali o Montessori dílničkách, které probíhají v prostorách jeslí Batolata v pohybu. Aby se dostavil očekávaný efekt a úspěch, je nezbytná pravidelnost, a právě proto představujeme výhodný březnový kurz, který mohou rodiče s dětmi absolvovat dvakrát týdně po dobu jednoho měsíce.

Březnový kurz kombinuje objevování Montessori prostředí a sportovní činnosti, kdy si děti osvojí motorické dovednosti za přítomnosti rodičů a lektora. Kurz startuje 7. března 2022 a je vhodný nováčky i absolventy dřívějších dílniček.

Montessori dílničky (90 minut)

pondělí 14.00–16.30 v jeslích Batolata v pohybu (Pražská 676, Hluboká-Záměstí)

Sportovní aktivity (60 minut)

čtvrtek 16.00–17.00 ve školce Děti v pohybu (U Parku 1610, Hluboká nad Vltavou)

Cena: 1200 Kč

V ceně jsou 4 lekce v Montessori prostředí a 4 lekce sportovních aktivit.

Podrobnosti a rezervace na tel.: 777 147 740.

JAROMÍR ZUMR: ZE ZÁPISNÍKU FOTOGRAFA PŘÍRODY

V KOLONII HAVRANŮ

Havran polní je zbarven černě s výrazným modravým kovovým leskem. Na rozdíl od vrány, hnízdí v koloniích. Hlavním rozpoznávacím známkem havranů je jejich zobák. Kořen zobáku dospělých je lysý, bělavé barvy. Mladí ptáci mají tato místa ještě hustě opeřená a nozdry zakryté peřím, stejně jako vrány.

V kolonii havranů může být vedle sebe na jednom stromě i několik hnízd. Ptáci obsazují drobné lesíky, stromořadí, nebo parky ve městech. Havrani používají hnízdiště vytrvale, na místo se každým rokem vrací. Proto jsou některé kolonie velmi staré. Samotné hnízdo je postavené celkem ledabyle z větviček, drobných kořínků, mechu, lýka a hlíny. Při stavbě hnízd je v kolonii hodně křiku. Nejdříve dochází ke sporům o vyhlédnutí

místo, potom jde o stavební materiál. V té době si ptáci také mezi sebou kradou větvičky. Pokud rozestavěné hnízdo zůstane chvíli bez dozoru, soused z něho sebere větvičky pro své hnízdo. Pozoroval jsem havrany v jedné kolonii, kde jsem byl svědkem nevídané věci. Jeden z havranů objevil na okraji kolonie rozestavěné hnízdo, které nebylo stráženo majitelem, a tak se ihned odvážil z něho sebrat větvičku. To zpozoroval další z havranů a tak si také přišel pro větvičku na cizí hnízdo. Přilétli i jiní ptáci a střídali se u cizího hnízda tak dlouho, až jej celé rozebrali a odnesli z něho všechny větvičky, které tam pečlivě nanosili původní majitelé. Stačilo pouhých pět minut k tomu, aby budoucí rozestavěné hnízdo docela zmizelo.

Jiný případ jsem zažil tentokrát na zemi pod stromy, kam padají větvičky při stavbě hnízd. Někteří ptáci se v případě, že jim větvička

spadne, pro ni už nevrací. To potom využívají jiní a chodí pod stromy, kde se lacině zmocní potřebných větviček. Na trávě ležela silnější větvička, kterou si vyhlédl jeden z havranů. Rychle šel pro ni, zvedl ji, ale v tom okamžiku k němu přilétl jiný z havranů a chtěl mu větvičku sebrat. To se nelíbilo prvnímu z nich, a tak mezi nimi došlo k souboji. Vyskakovali do výšky, štípali se zobáky a rozdávali rány roztaženými křídly. Ani nevím, který z nich byl nakonec vítěz a větvičku si odnesl.

Havrani obstarávají potřebné větvičky v blízkosti svých hnízd. Někdy ulamují větvičky přímo ze stromu, na kterém hnízdo staví, nebo ze stromu sousedního. Někteří létají i dál od kolonie, aby tam obstarali stavební materiál. Také jsem fotografoval havrana, který ulamoval větvičku. Jelikož mu to ale dělalo určité potíže, tak se na větev „zavěsil“ jako

papoušek a v této poloze ji zobákem ulamoval. Tím mi umožnil získat zajímavé snímky.

Po dokončení hnízd a při zahřívání vajíček se v kolonii rozruch uklidní a ptáci se navzájem respektují. Dokonce mezi sebou snesou i kavky a v případě hrozícího nebezpečí z řad predátorů společně vetřelce zahánějí.

Koncem března a počátkem dubna snáší samice 3-5 modrozelených vajec, na kterých sedí sama asi 16-18 dní. Samec ji po celou dobu přináší na hnízdo potravu. Zpočátku krmí mláďata sám, později se přidá i samice. Hnízdní péče trvá asi 30 dní. Po opuštění hnízda ještě rodiče nějaký čas své potoky krmí.

Text a foto: Jaromír Zumr

Foto: Jaromír Zumr